

TÜRKİYE KÖYLÜ PARTİSİ

Gaye – Prensipler
Program – Tüzük

İSTANBUL : TÜRKİYE BASİMEVİ

1 9 5 3

TÜRKİYE KÖYLÜ PARTİSİ

Gaye – Prensipler
Program – Tüzük

İSTANBUL : TÜRKİYE BASİMEVİ

1 9 5 3

G A Y E

Tarihimizin son yüz yıllardaki seyrinin tabii bir neticesi olarak milletimizin ana kütlelerini teşkil eden köylünün çok geri ve refahtan adetâ mahrum bir seviyede kaldığını, hattâ bu geriliğin bizzat şehirli ve aydın kütlelerin hızla gelişmesine mâni olan ana sebeplerin başında bulunduğunu görüyoruz.

Türkiye Köylü Partisi; köylüler başta olmak üzere bütün çalışan vatandaşları ve ailelerini kültürde, teknikte, refahta ileri bir yeni hayata kavuşturup söz ve mevki sahibi yaparak milletimizi dışardan, içerden gelecek her türlü tehlike ve taarruzlara karşı koyabilen, sağlam bünyeli bir millet birliği haline getirmek ve böylece umumî emniyet ve refahı sağlamak maksadiyle kurulmuştur.

P R E N S İ P L E R

1 — Türkiye'nin kısa zamanda başarılacak ıslahat ile, içtimaî, iktisadî gelişmesini sağlamak, onu her bakımdan geri kalmış bir ülke olmaktan kurtarmak istiyoruz.

2 — Siyasî, içtimaî, idarî sahada gerçekten demokratik olan parlâmanter bir cumhuriyet rejimini kuvvetlendirecek, tamamlayacak yeni bir anayasa meydana getirilmesini sağlamak, Türkiye'yi idare eden kuvvetler arasındaki vazife ve mes'uliyet sınırlarını düzene koymak istiyoruz.

3 — Vatandaşların siyasî ve medenî haklarını her sahada tamamlayıp kuvvetlendirerek Türkiyemizde yaşayan gerçekler haline getirmek ve bunları anayasa teminatı altına almak prensipimizdir.

Anayasaya aykırı kanunların çıkmasını, tatbik edilmesini önlemek için müstakil bir (Anayasa Mahkemesi) kurulmasını zarurî görmekteyiz.

4 — Cumhuriyet rejimini ve bu rejimle elde edilen zihniyeti ve esasları korumak, gerekenleri yeni hayatın icaplarına göre ıslah etmek, tamamlamak prensipimizdir.

5 — Lâikliğin din düşmanlığı şeklinde anlaşılmasını reddetmek, din ve vicdan hürriyetini öteki ana haklar gibi insanlığın muakddes haklarından saymak prensipini benimsiyoruz. Partimiz lâikliğı, memleket işlerinde, idaresinde bütün kanunların millet anlayışına, ihtiyaçlarına ve ilmin esaslarına uygun olamsı mânasında alır. Dinin tamamile mahrem bir vicdan konusu olarak siyasetten ayrı tutulması prensipini benimser.

6 — Devlet teşkilâtını idare edenleri her türlü siyasi tesirden, nüfuzdan, müdahaleden korumak; memurların, müstahdemlerin tâyin, terfi, emeklilik işlerinde açık sicil usulüne dayanmak, ehliyet ve kıdemi dikkate almak, prensipimizdir. Her derecedeki hizmet erbabını refahlandırma işini, kadro engellerinden kurtarmak istiyoruz.

7 — Bütün âmme hizmetlerinde, gereken ıslâhatı süratle yapacağız. Köycülük, içtimal emniyet, ıslahat başlıca prensiplerimizdir.

8 — Köy, Bucak, Belediye, İlçe ve İl idarelerini Merkezin vasiliğinden kurtarıp idarî muhtariyete erdirmek, tam teşkilâtlı bucaklar sayısını arttırmak idarî teşkilâtı genişletmek, tamamlamak kararındayız.

9 — Adaleti, gerçekten mülkün esası haline koymak lâzımdır. Bu maksatla da, adalet cihazını her türlü siyasi tesirlerin üstünde müstakil bir varlık olarak tutmak; ıslâh etmek, genişletmek, tamamlamak, kuvvetlendirmek zaruretine inanıyoruz. Adalet dağıtımını, bucaklara ve köylere kadar yayacağız.

fın) her bakımdan iyi yetiştirilmesini sağlamak ve onları ilim, idare alanlarında vazife ve mes'uliyetler yüklenecek seviyeye yükseltmek prensipine büyük değer veriyoruz.

11 — Köylünün ve çalışan büyük kitlenin - devletçe ayrı bir mevzu olarak henüz ele alınmayan - hayatını; içtimal teminat altına almak; sağlık, hastalık, işsizlik, ihtiyarlık günlerinde korumak prensipini milletimiz için hayati biliyoruz.

12 — Çalışan vatandaşların ve devletin henüz üstünde esaslıca durmadığı aile yuvalarını korumak; istidat ve ehliyetlerini yükseltmek yolunda tedbirleri, teşvikleri esirgememek esaslarımızdandır.

13 — Vatandaşlar arasında din, ırk, cins, mezhep, aile, zümre, meslek parti farkı gözetmeksizin, eşit haklara dayanan, devamlı bir içtimal yardımlaşmayı teşvik etmek, kuvvetlendirmek, kimsesizleri, yoksulları, sakatları koruyacak müesseseler meydana getirmek istiyoruz.

14 — Dullar, yetimler, başta olmak üzere bütün memur ve emeklileri - eski, yeni farkı gözetmeksizin - eşit haklarla terfi etmek ve isteyenleri müstahsil hale getirmek prensipimizdir.

15 — Kadınlarımızın her bakımdan ve bilhassa aile yuvalarındaki vazifelerini kolaylaştırmak bakımından yetişip yükselmelerini sağlamak hedefimizdir.

16 — Millî Eğitim ile köyde ve şehirde Türk fertlerini hür, araştırmacı insan şuuruna ve itiyatlarına dayanan şahsiyet sahibi olarak yetiştirmek prensibimizdir. Bir köy ve şehir düşmanlığı yaratmadan, köyün bünyesini göz önünde tutan bir yetiştirmeye büyük ehemmiyet veriyoruz.

17 — Millî ve ebedî değerleri korumak, devam ettirmek

yükseltip sevdirmek; ilim araştırmalarına teşvik etmek, mützerleri, kütüphaneleri, güzel sanat ve spor yuvalarını çoğaltmak yolu ile halkın terbiye ve kültür işlerini sağlamak, ilim ve kültürümüzü tesadüflerden kurtaracak akademilerle enstitüleri kurmak prensipine önem veriyoruz.

18 — Millet mürakabesini en tesirli şekilde tamamlayıp kuvvetlendirecek olan basın ve yayın hürriyetini, gerçek demokrasilerdeki seviyesine çıkarmak istiyoruz. Basını, radyoyu, her türlü yayın vasıtalarını, hükümeti elinde bulunduran Partinin kendi politikasına âlet olmaktan korumayı başlıca prensip görüyoruz.

19 — Milletimizin hayat kaynağı olan köylümüzü ve köylerimizi topyekûn kalkındırmak prensipimizdir. Partimiz, köylü kalkınma dâvasını yalnız köylü mevzuu değil, şehirleriyle birlikte Türk vatandaşlarının da başlıca baka şartı telâkki eyler. Türk köylüsü, medenî insanlık haysiyetine yakışır bir varlıkta olmadıkça Türk milletin medenî dünyadaki yerini hakkıyla almasına imkân yoktur ka-naatindeyiz.

20 — Türk köylüsünün ve Türk vatanının kalkınması için memleket bünyesine uygun bir ziraat reformu şarttır.

21 — Her türlü sermaye ve yatırım imkânlarından faydalanarak köylerimizi yeniden inşa, imar ve ihya etmek prensibimizdir.

22 — Küçük mülkiyet, küçük sermaye ve küçük kazanç sahiplerinin varlıklarını koruyup geliştirmeyi, sayılarını artırmayı içtimaî selâmetimiz için zarurî görüyoruz.

23 — İçtimaî bünyemizi kuvvetlendirmek, gittikçe artan işsizliği önlemek için yapılacak ziraat reformuyla birlikte ve bunlara muvazî olarak sanayileşmeği plânlamak, hızlandırmak istiyoruz. Devletin yalnız ağır sanayii kurmasını, bu sanayii devam ettirmesini, diğer sanayi kollarını da serbest teşebbüse, (çalışanların da ortak olabileceği) şirketlere bırakmasını lüzumlu bulmaktayız.

24 — Serbest teşebbüsün gelişmesi için gerekli olan hukuk, idare, maliye sahalarındaki istikrarı ve memleket-te var olan müktesep haklara saygıyı sağlamak ana prensiplerimizdendir.

25 — Türk ordusunu her türlü iç, dış siyaset tesirlerinden uzak, tarihteki şanına yaraşır bir millet müessesesi halinde devam ettirmek, kuvvetlendirmek kararındayız.

26 — Devletin ve anayurdun bütünlüğünü, iç ve dış emniyetini, içtimaî ve iktisadî selâmetini sağlayacak haberleri toplayan, her türlü partizan tesirlerden uzak ilmi ve teknik servislerle de cihazlanmış yeni bir teşkilât kurulmasını faydalı buluyoruz.

Türkiye Köylü Partisi
Programı

TÜSTAV

I. HUKUK ve ADALET İŞLERİMİZ

MADDE: 1 — İlmî mânasiyle demokratik olan parlâmanter bir Cumhuriyet rejimini tamamlayacak, kuvvetlendirecek yeni bir (Anayasa) meydana getirilmesini sağlamak, Türkiye'yi idare eden kuvvetler arasındaki vazife ve mesuliyet sınırlarını düzene koymak prensibimizdir.

MADDE: 2 — İnsanların siyasi ve medeni haklarını her sahada (içtimai, iktisadi, harsi...) tamamlayıp kuvvetlendirecek Türkiyemizde yaşanır gerçekler haline getirmek ve bunları anayasa teminatı altına almak, bu partinin prensibidir. Anayasaya aykırı kanunların çıkmasını, tatbik edilmesini önlemek için bir müstakil (Anayasa Mahkemesi) kurulmasını zarurî görüyoruz.

MADDE: 3 — Demokratik parlâmanter rejimin iki meclisi olması lâzım geldiğine inanıyoruz. (Milletvekilleri Meclisi) ve (Ayan Meclisi) adlarını alacak olan bu iki meclis, (Türkiye Büyük Millet Meclisi) ni teşkil eder. İlk anayasanın tedvinini, (Müessisler Meclisi) yapar.

(Türkiye Büyük Millet Meclisi) adıyla doğacak olan bu iki meclis birliğinin esas vazifesi anayasayı, gerekirse, tadil etmek ve Cumhurbaşkanını seçmektir.

MADDE: 4 — Millet bünyemize ve tarihi tecrübelerine uygun olarak yapılacak yeni anayasada da: Devletin esas teşkilâtına girmesini ve (Milletvekilleri Meclisi) ne katılacak müesseseler olmasını düşündüğümüz bir (Millî Emniyet Konseki), bir (İçtimai, İktisadi Konsey), bir (Dinler

Konseyi), bir de (Yüksek Seçim Mahkemesi) kurulmasını lüzumlu buluyoruz.

MADDE: 5 — Vazifelerini, sayılarını, salâhiyetlerini yeni anayasada tesbit etmeyi muvafık bulduğumuz bu konseylerin hazırlayacağı kanun tasarıları, teşriî meclislerin incelenmesine, tasdikine sunulur. Hükûmetçe kendilerine verilecek konularda da istişari mütalâalarını bildirmeleri usul olmalıdır.

MADDE: 6 — Yeni anayasada: Teşriî meclislerin, üyelerinin, Cumhurbaşkanını, Başbakanla, Bakanların tek tek veya toplu olarak vazifeleri ile sorumluluklarının sınırlarını, kendilerinin vecibelerini tesbit etmek şarttır.

MADDE: 7 — Türkiyede, her altmış bin nüfusa bir Milletvekili, her iki yüz bin nüfusa bir âyan üyesi seçilmesini esas alıyoruz. Bu seçimlerde ekseriyet usulünü ve seçim çevrelerinin küçültülmesini kabul ediyoruz.

Umumiyetle seçmen yaşının on sekiz olmasını, seçilenlerin ise, İl ve Belediye Meclislerinde 25, Milletvekilleri Meclisinde 30, Ayan Meclisinde 50 yaşında olmasını faydalı buluyoruz.

MADDE: 8 — Adaleti gerçekten mülkün esas olan, gerçekten müstakil bir duruma kavuşturmanın, bu memleketi huzura erdirecek baş çare olduğuna inanıyoruz. Adalet cihazını her türlü siyasi düşüncelerin, tesirlerin üstünde tutan bir zihniyeti bu vatanda hâkim kılacağız. Bu maksatla da adalet cihazında gereken ıslahatı yapmak, onu genişletmek, tamamlamak, kuvvetlendirmek zaruretine inanıyoruz.

Adalet dağıtımını bucaklara ve köylere kadar yaymak, hele adaleti sürünceemde bırakmamak, hâkimlerin terfilerini, nakillerini yargıtaıdan seçilecek bir komisyon eliyle yaptırmak prensiplerine büyük değer veriyoruz.

MADDE: 9 — Eldeki kanunlarımızın sayı bakımın-

10 — Çalışan büyük kitlenin (Çiftçinin, işçinin, esna-
dan pek çok olduğuna, içlerinde birbirlerine zıt hükümler
bulduğuna, zihniyet bakımından hem millet bünyemizi,
hem gerçek demokrasinin hukuk prensiplerine, usullerine
tam uygun düşmediklerine kaniiz. Bu bakımdan bir çok
değişikliklere uğrayan kanunları tek kanun halinde bir-
leştirmeyi - bilhassa mülkiyet haklarında - medenî kanu-
numuzun esas tutulmasını, ona aykırı hükümler taşıyan
kanunların kaldırılmasını lüzumlu bulmaktayız. Askerî
ve sivil ceza kanunlarımızın demokratik esaslara, insan hak-
larına saygı gösterme esasına göre yeniden tedvinini de
zarurî görmekteyiz.

Umumiyetle usul kanunlarımızın içtimaî bünyemize
uygun olarak ve işlerin sür'atle neticelenmesini sağlayacak
şekilde ıslahını, tamamlanmasını, adalet emniyetinin ve
huzurunun yerleşmesi için başlıca şart görüyoruz. Jüriye
çocuk mahkemeleri kurulmasına taraftarız.

MADDE: 10 — Ticaret Kanunu ile Borçlar Kanunu-
nun tezatları ortadan kaldırılacaktır. Umumiyetle şir-
ketlere ait kanunların, daha demokratik olması ve küçük
mülkiyet, küçük sermaye, küçük tasarruf, küçük kazanç
sahiplerinin gelişmesini sağlaması lâzımdır.

MADDE: 11 — Köylerimizin şu veya bu bakımdan kal-
kınmasına engel olan ve kanun yolu ile veya idarî karar-
larla yüklenmiş bulunan mevzuatın yeni baştan düzenlen-
mesini zarurî görüyoruz.

MADDE: 12 — Köylerimizi demokratik hayatın ana
temeli telâkki ediyoruz. Bundan ötürü köylerin kendi hük-
mî şahsiyetleri içinde gelişmelerini sağlayacağız ve İhti-
yar Heyetlerinin kazaî yetkilerini arttıracacağız.

MADDE: 13 — Lüzum ve imkân görülen yerlerde
mahkemeler kurarak köy işlerine ait dâvaları bu mah-
kemelerde sür'atle gördüreceğiz.

III. DİN İŞLERİ

MADDE: 14 — Tamamiyle muhterem bir vicdan mese-
lesi olan dinin, devlet işlerine ve siyasete karıştırılmamasını
esas biliyoruz. Din ve vicdan hürriyetini zedeleyen veya tah-
dit eden devlet müdahalesinin aleyhindediriz.

MADDE: 15 — Lâyıklığı din düşmanlığı şeklinde tef-
sire kalkışan her anlayışı reddediyoruz. Din ve vicdan hür-
riyetini - öteki ana haklar gibi - insanlığın mukaddes hakla-
rından saymaktayız. (Türkiye Köylü Partisi), Lâyıklığı:
Devlet ve hükümet işlerinde kanunların yalnız millet ihti-
yaçlarına ve ilmin esaslarına göre hazırlanmasını, tatbik e-
dilmesini sağlıyan bir zihniyet olarak kabul etmektedir.

MADDE: 16 — Sağlığa, ahlâka, âdaba aykırı olmamak,
âmme sükûnunu bozmamak, kanun çevresi içinde kalmak
şartiyle, bütün dinî toplantıların, merasimin serbest olma-
sını tabii haklardan saymaktayız. Türkiye'de bütün dinlere,
din müesseselerine, din bilgini yetiştirmek için açılan mües-
seselere eşit haklar tanınmasını millet hayatı bakımından
gerekli bulmaktayız.

MADDE: 17 — Dinler arasında olduğu gibi aynı din-
den olan türlü mezheplerin salıkları arasında düşmanlık u-
yandırmak suretiyle millet birliğinin bozulmasına kat'iyen
müsaade etmiyeceğiz.

III. İKTİSAT İŞLERİMİZ

MADDE: 18 — İktisadımızı, millî güvenliği koruyacak,
millî savunmayı, millî refahı sağlayacak temel unsur telâkki
ediyoruz. Türk milletinin derinliğine, genişliğine satınalma
gücünü arttıracak, mümkün olan en yüksek cihan seviyesine
ulaşmasını sağlayacak, vatandaşlar arasında servetin bölün-
me ve toplanmasını düzenleyecek bir iktisat sistemini kur-
mak istiyoruz.

Kooperatiflerin çalışan insanlar arasında büyük ve hayati roller oynayacağına inanıyor; türlü istihlak ve sanat kooperatiflerini teşvik, himaye etmeyi; çalışan vatandaşların tasarruf ve sermaye gücünü artırma, satınalma kabiliyetlerini çoğaltma bakımından lüzumlu buluyoruz.

MADDE: 19 — Devir devir veya fevkalâde şartların tesiri altında vukua gelen iktisat buhranlarına da karşı koyacak şekilde büyük bir kalkınma plân ve programının hazırlanmasını ve bu işin (İçtimai - İktisadi Konsey) in de tasvibinden sonra kanunlaşmasını, milletçe benimsenmiş, bir plân haline gelmesini kolaylaştıracağız.

MADDE: 20 — Ziraat ve yeraltı servetlerini iktisadımızın temeli sayıyoruz. Ziraî istihsalin her alanda ve müstahsil sayısı, müstahsilin refahı ile birlikte, hızla artmasını sağlayacak ıslahat tedbirleri alacağız.

Sanayi alanında işçi sayısını arttırmak, ziraat alanında ise azaltıp çiftçi sayısını çoğaltmak hedefimizdir.

MADDE: 21 — Yurdumuzu bir ham madde memleketi kalmak tehlikesinden kurtararak büyük sanayi memleketleri karşısında duyulan ızdıraplı duyguları yok etmek istiyoruz. Bunun için yeraltı servetlerimizin aranmasını, çıkarılmasını, değerlendirmesini sağlayacak sanayileşmeye büyük önem veriyoruz. Ziraat sanayiinden başlayarak büyüyen, genişleyen, kuvvetlenen bir sanayi ekonomisini sistemlendireceğiz.

Yurt içinde iktisat işletmeleri ile teknik bilgiyi, iyi vasıflı işçi sayısını arttırmak için gereken bütün tedbirleri alacağız.

MADDE: 22 — Millî istihsalı arttırmak için, köylerden başlayarak ağır sanayie kadar her sahada plânlı bir sermaye yatırımının zaruretine inanıyoruz. Bu yatırımlar köylerde geniş ölçüde hayvancılık, ormancılık ve ziraî küçük sanatlar alanında olacaktır.

Elektrik enerjisinden başlayarak her türlü kömür, akaryakıt istihsalini hususî yatırım plânları ile arttıracacağız. Bu yolda yerli, yabancı serbest teşebbüs ve sermayeden de en büyük faydayı sağlayacak, onlara gerekli kâr ve transfer teminatı vereceğiz.

MADDE: 23 — Ağır sanayiın devletin emniyeti ile alâkalı ve hususî teşebbüsün rağbet göstermediği alanlarda devletçe ele alınmasını doğru buluyoruz. Diğer sanayi alanlarını serbest teşebbüse bırakacağız. Bugün devlet elinde bulunan bu gibi sanayi işletmelerinin, hususî sermayeye ve bu müesseselerde çalışanların da ortak olacağı anonim şirketlere bırakılmasını, bu ortakların borçlarını az faizli uzun vadelerle devlet hazinesine ödemelerini faydalı bulmaktayız.

MADDE: 24 — Maliye mevzuatımızı kökünden ıslah etmek istiyoruz. Vergi adaletini en başta gelen esas olarak ele alacağız. Vergilerin, türlü meslek mensuplarının - millî gelir bakımından - ödeme güçlerine uygun bir nisbetle alınmasını adilâne buluyoruz. Bugünkü vergi esaslarının ters, tezatlı hükümlerine son verilmesi gereklidir.

MADDE: 25 — Paramızın emniyet ve istikrarı; bütçenin âdi masraflarında tasarruf, yatırımlar dışında bütçe denkliliğine mutlak riayet, plânsız yatırımlardan şiddetle çekinmek; iç istikrazlardan kaçınmak; bütçe hazırlıklarında siyaset hesaplarından uzak bir ilmiliğe dayanmak; tasarruf itiyatlarını ve bankalara güveni arttırmak... ilk hedefimizdir.

MADDE: 26 — Halkın refah seviyesini, memleketteki hayat pahalılığını dikkate almadan yürütülecek her türlü enflasyon ve deflasyon siyasetinin aleyhindeyiz.

Devlet hazinesinin ve hususî sermayeli bankaların, devlet bankası bonolarını, reeskontlarını - malî, iktisadî prensipler dışında - kullanma itiyadını kaldıracğız.

Siyasî menfaatler ve maksatlarla yapılacak her türlü

devlet ve resmî banka yardımlarına, yatırımlarına son vereceğiz.

(İktisadî Devlet Teşekkülleri) anonim şirketler haline girinceye kadar sermaye buhranını önlemek ve bu işletmeleri, her yıl ödedikleri ağır faiz yükünden kurtarmak gerektiğine inanıyoruz.

MADDE: 27 — Pamuk, tütün, üzüm, incir, fındık, hububat, yün, yapağı gibi ihraç mallarımızın değer fiatla satılması için esaslî tedbirler alacağız. Onların serbest satışlarına devletçe dokunulmamak şartıyla, vaktinde tesbit edilecek istikrarlı (asgarî fiatlar) kabul ederek her türlü borsa oyunlarından ve mutavassıtların fahiş spekülasyonlardan kurtulmasını sağlamak azmindeyiz.

MADDE: 28 — Fiat teşekküllerinde, müstahsilden müstehlike doğru büyük farklar meydana getiren ulaştırma sistemi ile ulaştırma masraflarını; ucuz alınan malların, maddelerin çok pahalı satılmasına âmil olan diğer ara sebepleri tadil edecek veya ortadan kaldıracacağız.

MADDE: 29 — Yurdumuzun muhtelif bölgeleri arasındaki refah ve mahrumiyet tezaadını en kısa zamanda düzeltmeğe çalışacağız. Milletçe, iktisat yönünden kalkınmanın memleket çapında insicamlı olmasına bilhassa dikkat edeceğiz.

Geri kalmış illerimizde devlet eliyle yapılacak yatırımların hususî teşebbüs ve sermaye ile birlikte ve o vasıta ile iş görmesini faydalı buluyoruz.

IV. Z İ R A A T İ Ş L E R İ M İ Z

MADDE: 30 — Köylerde yaşayan veya aslen köylü oldukları halde kentlere göçen yahut yurt içinde iş arıyarak dolaşan yurttaşların bugünkü acıklı durumlarını düzeltmek, aynı zamanda zirai istihsalı arttırmak, çeşidini çoğaltmak,

kalitesini, değerini yükseltmek için geniş ölçüde bir ziraat reformunun lüzumuna inanıyoruz.

MADDE: 31 — Köylerimizin içtiamî, iktisadî kalkınması bakımından da ziraat reformunu bir ana temel telâki etmekteyiz. Köylü oldukları halde gittikçe çiftçilikle alâkaları kesilen ziraat işçilerinin, reñçerlerin yarıcılarının ve kiracıların, küçük ve orta çiftçilerin hayat seviyelerini yükseltmeyi, iktisadî gelişmelerini sağlamayı; demokratik hayatın ve yurdumuzdaki sosyal ve siyasî istikrarın esası saymaktayız.

Son yıllarda bir çok ülkelerde yapıldığı gibi yurdumuzun da muhtelif bölge ve illerinin hususiyetlerine göre kısa zamanda kalkınmasını sağlayacak reform şekillerini dikkate alacağız.

MADDE: 32 — Ziraate elverişli topraklar üstünde, nüfus nisbeti fazla olan il ve bölgelerde sanayileşme hareketinin de ziraat reformu ile birlikte yürütülmesi gerektiğine kaniiz. Bu hususlarda tecrübesi olan ülkelerdeki örnek tabikattan faydalanmayı lüzumlu bulmaktayız.

Bu arada, bilhassa topraksız vatandaşlarla az topraklı çiftçilerin ıztırablı durumlarını, çabuk neticeli kanun tedbirleri ile karşılamayı prensip olarak kabul etmekteyiz.

MADDE: 33 — Toprak reformu derken: Bir yandan büyük toprak sahibi sıfatı ile toprağı işleterek istihsalı arttıran vatandaşların huzursuzluk ve emniyetsizlikten korunmasını, topraklarını daha entansif usullerle işleyerek istihsal güçlerini, randımanlarını arttırmayı hedef tutuyor; bir yandan da, bilfiil âilesi efradiyle çiftçilik yapan vatandaşların geçimlerine yetecek miktarda toprak işlemlerini, mümkün olan yerlerde toprak mülkiyetine sahip olmalarını temin etmeyi düşünüyoruz.

Devlet toprakları başta olmak üzere, işlenmemiş toprakları, kurutulacak bataklıkları, ıslah edilecek az verimli yerleri köylüye dağıtacağız.

Büyük toprak sahiplerinin kendi fazla topraklarını, bir çiftçi ailesini geçindirecek derecede küçük parsellere ayırarak topraksız veya dar topraklı çiftçilere kiralamaları, yarıcı olarak vermeleri için gerekli teminatı sağlayıp gereken kanunî himayelerde, teşviklerde bulunacağız.

MADDE: 34 — Yurdumuzdaki ziraat kooperatiflerine ait mevzuatı yeniden tedvin edeceğiz. Umumiyetle ziraat kredi müesseselerinin sayılarını, sermayelerini arttıracığımız gibi ziraat alanında yatırımlar yapan hususî sermaye ve teşebbüsleri teşvik, himaye edecek ziraat sigorta usullerini tesis edeceğiz.

Bilhassa köylerde hayvancılık, ormancılık, hayvan mahsulleri, küçük sanat kooperatifleri kurulmasını, bunların diğer Bankalar tarafından da desteklenmesini teşvik ve himaye edeceğiz.

Ziraat makineleri alımı, tamirleri, yedek parça satışları ile de iştigal edecek kooperatifler kurulmasını temin edeceğiz.

MADDE: 35 — Köylü ve çiftçimizin her vasıta ile ziraat bilgisini, tekniğini yükseltecek maddî, manevî vasıtaları tedbirleri sür'atle ıslah edecek, her türlü kurslarla teknik öğretimin örneklik küçük çiftliklerde gösterilerek öğretilmesini sağlayacağız.

MADDE: 36 — Devlet istatistiklerinde işsiz, mesleksiz olarak görülen ve mahallî müşahedelerle de var oldukları tesbit edilen vatandaş toplulukları ile ziraat işçilerinin, muayyen mevsimlerde diğer Avrupa ülkelerinde açılan iş sahalarına, gitmelerini ve değer ücretle çalışarak işlerinin sonunda tekrar yurda dönmelerini her bakımdan faydalı görmekte, bunu devletin İş ve İşçi Bulma İdaresinin en esaslı vazifelerinden saymaktayız.

ORMANCILIK:

MADDE: 37 — Ormansız bir Türkiye'nin çorak boz-

kırlar gibi yaşanmaz bir ülke haline geleceğine inanıyoruz. Türkiye'nin yağmur ve mahsul rejimini, sağlık ve iklim şartlarının düzelmesini, sellerden, tufanlardan korunmasını, mevcut ormanlarımızın iyi muhafazasına, bilhassa yeneden geniş ölçüde büyük ormanlar yetiştirilmesine bağlı görmekteyiz.

MADDE: 38 — Orman Genel Müdürlüğü teşkilât ve çalışmalarının ıslahını zarurî görüyoruz. Bilhassa orman kadastro, bakım, amenajman işlerinin yeni bir reform ile rasyonel şekilde yürütülmesini sağlayacağız. Ormanlık bölgelerde bulunan köylerin hükmi şahsiyetlerine emanet edilecek baltalıklarla, dar topraklı, dar geçimli ailelere borçlandırma suretiyle verilecek yeteri kadar orman devamlı bakımını, işletilmesini hususî kanunlar, ciddi müeyyidelerle teminat altına alacağız. Ayrıca, yeniden orman yetiştirecek olan ve Ormanlık bölgelerde bulunan köylülerimize arazi, sermaye, prim vereceğiz. Bu teşvikleri, iyi bakım, iyi işletme, iyi yetiştirme örnekleri verenleri ikramiyelerle de teşvik edeceğiz. Halktan veya alâkalı memurlardan orman suiistimaline, ormanın harap olmasına sebep olanların şiddetle tecziyesinin gerektiğine kaniiz.

V. M Ü L K , İ S K Â N , İ M A R İ Ş L E R İ M İ Z

MADDE: 39 — Tapu, kadastro, toprak, mesken ve iskân işleri bir idare altında toplanacak ve tapulama, topraklandırma ve iskân mevzuatı bugünkü ihtiyaçlara göre tedvir edilecektir. Kadastro ve ona dayanan tapulama işi mevzuatımızdaki birbirine aykırı ve yer yer husumetlere, bünyevî sarsıntılara sebep olan hükümlerin tadilini en âcil ve zarurî bir ihtiyaç halinde görmekteyiz.

MADDE: 40 — Mesken, iskân ve köy kalkınması işleri, her bölgenin çeşitli hususiyetleri gözönünde tutularak hazır-

lanmış plân ve programlara göre yapılacak, bu plân ve programların hazırlanmasında ve tatbikinde ecnebi mütehasşis ve teknisyenlerden, âzamî derecede faydalanılacaktır.

MADDE: 41 — Dışardan gelen göçmenlerin iskânı sırasında eski ve yeni vatandaşlar arasında sevgi ve dayanışmayı bozacak tezatlar meydana gelmemesi için tedbirler alacağız.

MADDE: 42 — Memleketimizin yükselme ve kalkınmasında aile yuvasının en esash temel olduğuna inanıyoruz. Her aile bir ev sahibi olmalı bu suretle sağlığını, ahlâkını, kültürünü, hürriyetini teminat altına almalıdır. İnşaat yapılacak yatırımların tercihan az gelirli aile yuvalarına olmasına taraftarız. Bu maksatla kat mülkiyetinin kabulünü lüzumlu buluyoruz.

Köylerden başlayarak bütün kasabalarımızın, şehirlerimizin kendi bölge hususiyetlerine göre yapılacak sıhhi' iktisadi plânlara ev imarlarını esas tutacağız. Yetkili dairelerce tasdik edilmiş plânlar üzerinde sonradan, şahsî veya siyasi sebeplerle, tadilat yapılmasını önliyeceğiz.

MADDE: 43 — Memlekette bir inşaat endüstrisi kurulmasını hayati zaruret telâkki ediyoruz. Ancak bu sayede maliyetin düşürülmesi, dar gelirli ailelere de kısa zamanda, yeter sayıda ev yaptırılması mümkün olacaktır.

İnşaat maliyetini yükselten, şehirlerde ise umumî hizmetleri imkânsız hale getiren genişlemeye sebep arsa spekülasyonlarını önleyici tedbirler alacağız.

Yaşama seviyesinin, hayat pahalılığının en esash unsurlarından biri olan mesken kiralalarının, mülk sahiplerinin de haklarını dikkate alarak, yeniden tanzim ve mürakabeyi zarurî buluyoruz.

VI. MİLLÎ EĞİTİM İŞLERİMİZ

MADDE: 44 — Bugünkü maarif sistemi, millî terbiye

ve memleket ihtiyaçları esasına göre yeni baştan ıslah ve tanzim edilecek; şimdiki tereddütlü duruma son verilecektir.

Milletimizin tarihi, ahlâkî karakterini devam ettirecek, kuvvetlendirecek manevî mukavemet ve mücadele kuvvetini arttıracak bir ruh terbiyesi esas olarak ele alınacak; bu umde, en ileri, yeni beden terbiyesi, teknik öğretim, güzel sanatlar bilgisi ve iş terbiyesi ile tamamlanacaktır.

MADDE: 45 — İlk öğretim yedi yıla çıkarılacak; şimdiki Ortaokullar tasfiye edilip yerlerine, muhtelif bölgelerimizin ihtiyaçlarına uygun program ve tatbikatı iş hayatını hazırlayacak, kız ve erkekler için ayrı, yatılı, yatsız mektepler ve kurslar açılacaktır.

MADDE: 46 — Çiftçi, esnaf, işçi çocuklarından, en yeni metotlarla seçilerek yüksek kabiliyetleri tesbit edilenler devlet himayesi, mürakabesi altında yetiştirilecek, diğerlerinin de mektep, iş saatleri dışında yetişmeleri, gelişmeleri için yeni müesseseler kurulacak; mevcut olanlardan bu maksada uygun azamî istifadeye çalışılacaktır.

MADDE: 47 — Köy Enstitüleri yerine yeni esaslara uygun programla yatılı (Bölge Teknik Mektepleri) kurulacaktır. Mevcut Sanat Mektep ve Enstitüleri de (Yüksek Teknik İhtisas Mektepleri) haline getirilecektir.

MADDE: 48 — Her vilâyet merkezinde icabına göre Kolejer ve - kadrosu, öğretim teçhizatı tamamlandıkça - yatılı liseler açılacak; yabancı dil öğretimine önem veren hususî programlar uygulanacaktır. Çiftçi, işçi, esnaf çocuklarından seçileceklerin de ileride memleketi idare edecek kıymetler olarak yüksek öğretime hazırlanması sağlanacaktır.

Liselerin akademik benliğini bozacak teşebbüsler önleneccek, (kışla - lise) veya (fabrika - lise) zihniyetine son verilecektir. Klâsik dillerin artık Liselerde öğrenimi, yer yer temin olunacaktır.

MADDE: 49 — Üniversitelerin muhtariyetine dokunmadan tensik, ıslah ve takviyeleri için imkânlar hazırlanacak; bilhassa ilmi araştırma ve tatbikat enstitüleriyle ilimci, araştırmacı ruhta, yüksek kalitede kıymetler meydana gelmesine, eserler doğmasına çalışmaları temin olunacaktır. Üniversite muhtariyetini, müstakil vakıflar ve diğer gelirlerle de kuvvetlendirme yolu tutulacaktır.

MADDE: 50 — Yüksek din öğretimi yapacak müstakil ilâhiyet Fakültelerinin veya yüksek mekteplerin bütün Şark ve Garp ülkelerindeki mevcutlarına üstün bir şekilde kurulmalarını doğru görmekteyiz. Liseleri bitiren gençlerden istekli olanların yüksek din tedarisi yapan müesseselerde yetişmelerini temin edeceğiz.

Bu yeni müesseselerde Şark ve Garp dilleri tedarisatına ayrıca ehemmiyet verilecektir.

MADDE: 51 — Halk tedarisatını devlet eliyle düzene koyacak yeni bir teşkilât vücade getirilecektir.

Ayrıca, eksikliği, ilim hayatımızda bir asırdan beri acıklı tecrübelerle meydana çıkan millî akademilerin kurulmaları temin olunacaktır. Millî kütüphaneye, şehir, kasaba ve köy kütüphanelerine de büyük önem verilecektir.

MADDE: 52 — Radyo postaları ile bunlardan naklen yayımlarda bulunacak talî küçük istasyonlar kurularak mekteplerde ve bilhassa yabancı dil öğretiminde bunlardan istifade edileceği gibi, bütün halkın günlük hayatında işlerine yarıyacak umumî, pratik bilgilerini arttıracak neşriyat yapılacaktır.

Tiyatro ve müzeler dahil olmak üzere bütün güzel sanatların şumullü bir şekilde teşkilâta bağlanmasını lüzumlu bulmaktayız. Gençliğin bu müesseselerden geniş ölçüde faydalanmasını; kafiler halinde yurt içi ve yurt dışı gezilerde bulunmasını temin edeceğiz.

MADDE: 53 — Türkiye'nin yarınını hazırladıklarına

inandığımız öğretmenlerin, terfilerini engelleyen kayıtlarını tamamen ortadan kaldırmak ve isteyenlerin, kabiliyetleriyle uzlaşan, ilim, ihtisas kademelerine yükselmesini temin edici tedbirler almak azmindeyiz.

MADDE: 54 — Türkiye'de mecburi öğretim usulünü yavaş yavaş kaldırıp, hususî mekteplerin sayısını arttıracak bir teşvik ve kolaylaştırma yoluna girmeyi doğru bulmaktayız. Öğrenim seviyesinin düşmemesi, öğretme işinin kötü bir alış verişi haline getirilmemesi için, Millî Eğitim Bakanlığının gittikçe müstakil bir öğretim sistemine kavuşmasını faydalı buluyoruz.

MADDE: 55 — Kadın, erkekli çalışanları ve işçi hayatı boyunca genişleyen memleketimizde resmî ilk öğrenim yaşından küçük olan çocuklar için resmî veya hususî ana mektepleri ve çocuk bahçelerinin kurulup yayılmasını temin, teşvik ve himaye edeceğiz.

MADDE: 56 — Umumiyetle kimsesiz çocuklar işini, Türkiye'nin bünyesine ve ihtiyacına en uygun şekilde halletmeyi, çalışan çocuklarla suçlu çocukların kaderi üstünde yeni mevzuatın tedvinini ne kadar lüzumlu buluyorsak tatilde kendi kendine ve hemen daima sokağın ortasına bırakılan çocukların, gençlerin tâtîl işini de en iyi şekilde halletmeyi içtimaî vazifelerimizin başında sayıyoruz.

VII. VAKIF ve HAYIR İŞLERİMİZ

MADDE: 57 — Vakıfları hükmî şahsiyeti haiz, hususî hukuk hükümlerine göre idare olunur, müstakil bir müessese haline getireceğiz. Vakfın türlü bahanelerle çeşitli yollardan mallarının yok pahasına elinden alınarak müesseseyi işliyemez, vazifelerini lâyikiyle göremez bir vaziyete düşüren zihniyet ve hareketlere son vereceğiz.

Vakfın mal ve haklarına, vakıf yapanların arzularına saygı göstermenin, harap, metruk, tamire muhtaç âkar ve hayrat bırakmamanın, yeni nesillere hayır fikrini aşılama ve yerleştirmenin esas şartı olduğuna inanıyoruz.

MADDE: 58 — Alelûmum akarlarla hayrattan olan bütün islâmî eski eserlerin muhafaza, bakım ve tâmir işlerini, âmme mürakabesi mahfuz kalmak kaydıyla, Vakıflar Müessesesine tevdi ve bu müesseseyi yetişkin eleman ve vasıtalarla teçhiz etmeyi ihtisas ve pratik bakımdan zarurî görmekteyiz.

Mimarî veya tarihî kıymeti haiz akar ve hayrattan tamire muhtaç olup da bakım ve tamir karşılıkları yurt dışında kalmak veya kifayet derecesinde bulunmamak gibi sebeplerle Vakıflar müessesesince tamir edilmeyen eserlerin devlet yardımı ile, kısa bir zamanda ve plânlı bir şekilde onarılmalarını sağlayacağız.

MADDE: 59 — Vakıf para ve akarlarla işletmelerin sağlam esaslara göre idare edilebilmelerini sağlamak üzere bir (Vakıflar Bankası) kuracağız.

VIII. SAĞLIK İŞLERİMİZ

MADDE: 60 — Sağlık hizmetini millî hayat ve ictimâî hayatımızın en esaslı teminatı saymaktayız. İnsanımızın doğum öncesinden başlayarak ihtiyarlık çağı sonuna kadar sağlık teminatı altına alınmasını zarurî görmekteyiz.

Bilgisizlikten, bakımsızlıktan, sefalet, fakirlik, gıda kıfayetsizliğinden ileri gelen ölümlerin önlenmesi için memleket çapında, büyük, faal bir teşkilâtın zaruretine inanıyoruz.

MADDE: 61 — Hayatları boyunca bütün vatandaşların tıbbî, cerrahî âcil hastalıklarının devlet eli ve vasıtalarıyla tedavisini hedef tutuyoruz. Her türlü salgınlar, andemik hastalıklarla mücadele için devlet hizmetlerinden sayıyo-

ruz. Salgınlarla âcil hastalıklar ve müdahaleler dışında kalan vakaların, serbest tababet sektöründe kalmasına bilhassa itina edeceğiz. Antibiotikler de dahil olmak üzere âcil tedavilere mahsus malzeme ve vasıtaları memleketin muhtelif bölgelerindeki iklim, mevsim, ihtiyaç icaplarına göre devlet eli ile ve maliyet fiatıyla teminini hayatî de-ğerde görmekteyiz.

MADDE: 62 — Yüksek maliyeti, az yataklı yüksek masraflı (sağlık merkezleri) yerine (sosyal hizmet dispenserleri) açılmasını, ve bunların Türk köy topluluklarına kadar götürülmesini, koruyucu hekimlik tesislerinin olduğu gibi, büyük tedavi müesseselerinin de muhtelif bölgelerde ve gereken illerde yetiştirilmesini; ihtiyaçlara cevap verecek derecede randımanlı, ucuz müesseseler kurulmasını temin edeceğiz.

MADDE: 63 — Köylerde ve uzak illerde ihtisas hizmetlerinin takviyesini, serbest tababetin genişlediği büyük şehirlerden ziyade ufak kasabalara mütehasıs kadroların ayrılmasını millet sağlığı bakımından zarurî buluyoruz.

Sağlık hizmetinin ilmi ve teknik teftişini, mürakabasını yeniden kuracağız. Sağlık yardımcısı personelin yetişmesini terfihini ıslah kararındayız.

MADDE: 64 — Verem ve diğer içtimâî hastalıklardan korunma teşkilâtını modern esaslara göre ıslah, bilhassa veremin cerrahî tedavisini temin edecek teşkilleri takviye edeceğiz.

Yurt içindeki kaplıcalarda şifalı suların, bütün halkın kolayca, ucuzca, sıhhi şartlar içinde istifadelerine hazırlanmasını, ayrıca, yorgunlar, zayıflar, ihtiyarlar için hususî müesseseler meydana getirilmesini faydalı buluyoruz.

IX. SOSYAL EMNİYET İŞLERİMİZ

MADDE: 65 — Bu günkü (Çalışma Bakanlığı) nı kal-

dırarak köylü, işçi, esnaf başta olmak üzere bütün çalışan muhtelif sosyal sigorta müesseselerinin de bağlanacağı, vatandaşların sağlık ve hastalıklarını teminat altına alan bir (Sosyal Emniyet Bakanlığı) kuracağız.

MADDE: 66 — İş ve çalışma mevzuatının yeni baştan ve bu gün Batılı demokrasilerde mevcut esaslar içinde tedvinini zarurî buluyoruz. Asgarî ücret tespitini, çalışanlara otomatik ücret verilmesi prensibini kabul ediyoruz.

Çalıştıranlarla çalışanlar arasında karşılıklı güveni, sevgiyi, saygıyı temin edecek, hak ve vazifeleri tanzim edecek, milletlerarası, esasları yurdumuzda tedricen yerleştireceğiz.

MADDE: 67 — Çalışan vatandaşların sağlık, hastalık, şizizlik, sakatlık, ihtiyarlıkları devlet teminatı altına alınmalıdır. Her vatandaşa geçimini temin edecek bir iş bulmayı da devletin sosyal vazifelerinden saymaktayız.

MADDE: 68 — Bütün sanat ve meslek teşekküllerinin siyasi tesir ve cereyanlardan kurtarılmasını, kuvvetlenmesini temin edecek mevzuat meydana getireceğiz.

MADDE: 69 — Çalışma hayatında vatandaşların süratle işliyecek bir tahkim mekanizmasından faydalanmaları lüzumuna inanıyoruz. Büyük çoğunluğu köylü olan Türk işçisinin millî mefkûre ve şuurlarının kuvvetine millî haklarını her zaman, her yerde herkese karşı her şeyden üstün tutacaklarına ve yabancı rejimlerde, yabancı memleketlerde görüldüğü gibi memleketin iş hayatını anarşilere sürüklemeyeceklerine güveniyoruz.

MADDE: 70 — Çalışan insanlardan çok çocuklu ailelere yardım edilmesini ilk hamlede vergi yükünün hafifletilmesini, hafta ve yıl tatillerinin teminat altına alınmasını; umimiyetle ücret seviyelerinin uygun şekilde yükseltilmesini zarurî telakki ediyoruz.

X. MİLLÎ SAVUNMA İŞLERİMİZ

MADDE: 71 — Millî savunmamızı topyekûn savunma anlayışının ve Dış işlerimizi alâkalandıran meselelerin icaplarına göre tetkik ettikten ve (Millî Emniyet Konseyi) nin mütalâasını aldıktan sonra millî menfaatlara en uygun şekilde sağlamak kararındayız.

MADDE: 72 — Genel Kurmay Başkanlığının teknik muhtariyetini tesis ve Millî Savunma teşkilâtındaki muhtelif servislerin iskân, ikmal, sağlık, bakım, eğitim işlerini istikrara kavuşturacak yeni mevzuat meydana getirilecektir.

MADDE: 73 — Kara, deniz, hava ordularımızın modern icaplara, millî hususiyetlerimize uygun ana teşkilât kanunlarının tedvinini, bu arada gerekli ilmî, teknik araştırma ve tecrübe enstitülerinden mürekkep yeni bir (Fen Dairesi) tesisini lüzumlu görmekteyiz.

MADDE: 74 — Yurt içinden ve dışından gelecek her türlü siyasi cereyanlarla iktidar veya muhalefet partilerinin, türlü, tesir, hulûl, nüfuz yollarıyla ordunun iç meselelere karıştırılmasını önliyeceğiz.

XI. İÇ İŞLERİMİZ

MADDE: 75 — Türkiyede merkeziyetçi rejime fiilen nihayet verilmesini, milletçe kalkınmamız bakımından zarurî olduğuna inanıyoruz. Belediye, Bucak, İl, Köy Meclislerinin idarî salâhiyetlerini ve malî imkânlarını arttıracacağız.

İller idaresi kanunu ile köy kanununun yeniden demokrasi esaslarına uygun olarak çıkarılmasını; belediye kanunlarının ıslahını, birleştirilmesini lüzumlu bulmaktayız.

MADDE: 76 — Sağlık, toprak, iskân, adâlet teşkilâtı-

nı da havi olan tam teşkilâtlı bucakların, bunları idare edecek meclislerin kurulmasını, malî kaynaklarının yetkilerinin tesbitini, teminini başarılacak ilk işlerden sayıyoruz.

Köylerin idarî muhtariyetlerini kuvvetlendirecek mevzuat meydana getirecek; köylerdeki kalkınmaya yapılacak her türlü yardımların (Köy Dernekleri) tarafından benimsenerek, elbirliği ile başarılmasını esas alacağız.

MADDE: 77 — Seçim işlerini, seçim kütükleri tanzim ve muhafazasını seçim emniyetini takip ve neşretmek, seçim kütüklerinin devamlı yoklama ve mürakabesini başarmak hususunda hükûmetin alâkalı servislerini harekete getireceğiz.

XII. DIŞ İŞLERİMİZ

MADDE: 78 — Dış işlerimizde istiklâl, emniyet toprak bütünlüğümüzü her türlü tesir ve tecavüzdən masun bulundurmaya dış politikamızın temeli saymaktayız. Bu güne kadar devletimiz ve milletimiz adına yapılmış olan her türlü taahhütlere ve anlaşmalara sadıkız. Dost ve müttefiklerimizle olan yakın alâka ve bağları daha çok arttırmak, sıkılaşmak kararındayız.

MADDE: 79 — Dünya milletlerinin sosyal ve ekonomik yükselişini arttırmaya yönelmiş olan bütün hareketlere katılmak; karşılıklı yardımlaşmayı arttırmak hedefimizdir. Bu alanda Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Müesseseleri ile daha sıkı bir işbirliği sağlayacağız.

MADDE: 80 — Dış politikamızda sadece bu günün siyaseti ile kapalı kalmayıp devletimizin ve Türk milletinin uzak istikbaline ait büyük meseleleri de dinamik ve devamlı olarak takip edeceğiz.

Türkiye Köylü Partisi Tüzüğü (Ana Nizamnamesi)

TÜSTAV

TÜRKİYE KÖYLÜ PARTİSİ TÜZÜĞÜ

(Ana Nizamname)

I

ESASLAR

MADDE: 1 — Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, İnsan Hakları Beyannamesi, Medenî Kanun ve Cemiyetler Kanunu esasları dahilinde çalışmak üzere (Türkiye Köylü Partisi) adlı siyasî bir cemiyet kurulmuştur.

Merkezi Ankara'dadır.

MADDE: 2 — Partinin esas gayesi köycülük, içtimai emniyet, her sahada içtimai terakki ve tesanüdü tahakkuk ettirecek ıslahat yapmak ve bu yoldan millî birliği korumaktır.

MADDE: 3 — Türkiye Köylü Partisi Türkiye hudutları dışındaki hiç bir parti ile anlaşamaz, tamamen millî bir müessesedir. Partinin memleket içindeki gayri siyasî teşekküllerle olacak müstakbel münasebetlerine, lüzum ve ihtiyaca göre Merkez Temsilciler Meclisince karar verilir.

II

ÜYELER

MADDE: 4 — Türkiye Köylü Partisine:

a) Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunmak ve seçmenlik vasıflarını haiz olmak,

b) Ağır hapsi müstelzim veya şeref ve haysiyet kırıcı bir suçtan ve aletlik âmme malını çalmaktan hüküm giymemiş bulunmak ve halkça kötü tanınmamış olmak,

c) Askerliğini yapmış bulunmak (kanunî mazeretler müstesnadır.)

d) Komünistlikten, irticadan ve mukaddesata hürmetsizlikten hüküm giymemiş bulunmak şartlarıyla her Türk vatandaşı üye kaydolunabilir.

MADDE: 5 — Partinin I) Müessis, II) Faal, III) Fahrî üye olmak üzere üç türlü üyesi vardır.

a) Müessis üye:

Parti gayelerini benimseyen, Parti için, elinden gelen maddî ve manevî yardımlarda bulunmaya söz verenlerdir.

Partinin kuruluşundan itibaren geçen ilk yıl içinde isteyenler ve şartlarını kabul ve taahhüt edenler Merkez İdare Kurulu tarafından Müessis Üye olarak kabul olunabilir.

İlk müessis üyeler listesi tüzüğün son sahifesindedir.

b) Faal Üye: Parti gayelerini benimseyen ve aidatını muntazaman ödeyen ve parti çalışmalarına dikkat ve intizamla iştirak edenlerdir.

c) Fahrî üye: Partiye maddî ve manevî yardımı bulunanlara muvafaklatları alınmak şartıyla fahrî üyelik tevcih olunabilir. Bu tevcihler her kademedeki İdare kurulları tarafından yapılır.

MADDE: 6 — Partiye giriş şekli: Partiye kaydolunmak isteyen her vatandaş diğer bir partinin takdimiyle adını arzu ettiği kurul kütüğüne kaydettirir ve partinin teklif kâğıdını doldurarak kimlik kartını alması lâzımdır.

MADDE: 7 — Partiden çıkış: Herhangi bir sebeple partiden çıkmak isteyenler kayıtlı buldukları Kulüp Başkanlığına istifalarını yazı ile bildirirler ve kimlik kartını iade ederler.

III

KURULLAR

MADDE: 8 — Türkiye Köylü Partisi Teşkilâtı:

a) Köy, Mahalle, İlçe ve İl Kongreleri, İdare Kurulları ve Kulüpler,

b) Merkez İdare Kurulu: Temsilciler Meclisi, Merkez divanı,

i) Genel Başkanlık,

d) Büyük Kongreden ibarettir.

MADDE: 9 — Parti kurullarının ilk basamağı Köy Kurullarıdır.

MADDE: 10 — Parti kuruluşları olmayan köy veya mahallelerde, Partiye kayıtlı üyenin sayısı beşten az olursa bunlara Parti Temsilcileri adı verilir.

MADDE: 11 — Parti kuruluşları olmayan il ve ilçelerde Parti Merkez İdare Kurulu beşten onbire kadar teşebbüs heyetleri teşkil edebilir, İller, İlçeleri, ilçeler de köyleri ve mahalleleri teşebbüs heyetleri halinde kurarlar.

MADDE: 12 — Köy ve mahalleler ilçeye, ilçeler illere, iller de Merkez İdare Kuruluna bağlıdır.

MADDE: 13 — Parti kademeleri kuruluş yerleri iti-

bariyle mülki teşkilâta tâbi değildirlr. Parti İl İdarelerinin gösterecekleri lüzum üzerine Genel Merkezin tasvibiyle itibarî ilçe teşkilâtı kurulabilir.

IV

KONGRELER

MADDE: 14 — Köy, ilçe, il kongreleri her sene Nisan ayında başlar Haziran sonunda ikmal edilmiş bulunur.

Büyük kongre her yıl Ekim ayı içinde yapılır. Büyük Kongrenin mahallini Merkez İdare Kurulu tesbit eder.

MADDE: 15 — Kongreler İl İdare Kurullarının teklifi üzerine İdare Kurulunun kararı ile olağanüstü olarak da toplanabilir. Zarurî hallerde normal kongrelerinin başlama ve bitme tarihinde Merkez İdare Kurulu değişiklik yapabilir.

MADDE: 16 — Köylerden başkente kadar toplanacak olan kongreler partinin vazife ve salâhiyet bakımından kendi çevreleri içinde en salâhiyetli teşekküllerdir. Umumiyetle kongrelerin toplanma günü, saati, yeri ve gündemi bir ay önceden tesbit edilerek ilgili kurul başkanlığına tebliğ edilir. Gazete bulunan yerlerde en az iki gazete ile ilân olunur. Gazete bulunmayan yerlerde mahallî teamüle göre ilân edilir.

Büyük kongrenin günü, saati, yeri ve gündemi de Başkentte çıkan iki gazete ile ilân olunur. Ve ayrıca da teşkilâta tamim suretiyle bildirilir.

MADDE: 17 — Köy kongreleri ilân edilen günde ve yerde o yıl aidatını vermiş olanların ekseriyetiyle açılır. O gün çoğunluk bulunmazsa üç gün sonra mevcut üyelerle kongre yapılır.

MADDE: 18 — Bütün kongrelerde çalışma şu şekilde tertiplenir:

A) Kurul Başkanları tarafından açılış ve selâmlama,
B) Bütün şehit ve ölen Türk büyüklerini saygı ile anma,

C)Yoklama,

Ç) Kongre Divanı seçimi,

D) İdare kurulunun raporunun okunması, Malî Mürakabe komisyonu ve Hakem komisyonu raporlarının okunması,

E) Raporlar üzerine müzakere ve ibra,

F) Yeni yıl bütçesinin müzakere ve tasdiki,

G) Dilekler,

H) İdare kurulu, Hakem ve Malî Mürakabe komisyonu ve delege seçimleri,

İ) Kongrenin arzusu üzerine yapılacak konuşmalar ve kongre Başkanı tarafından kapanış,

MADDE: 19 — Kongrelere iştirak edecek delegelerin kendi köy, ilçe ve ilinden olması şarttır.

MADDE: 20 — Kongrelerde bir yukarı kongreye gidecek delegeler seçiminde umumî heyet ihtilâfa düşerse ve gruplara ayrılmak temayülü baş gösterirse; Kongre Divanı mevcut delegeleri ve delegeler arasındaki gruplaşan delege adetlerini gruplara göre ayrı ayrı tesbit ederek tenasüp kaidesine göre delege seçtirir.

MADDE: 21 — Kongrelere iştirak edecek delegeler ilgili bulunduğu kurulun mührü ve Başkanın imzasını havi bir delege belgesi alırlar ve ancak bu belgelerle okngrelere iştirak olunabilir.

MADDE: 22 — Kongrelerde adaylıkları konulmak istenenlerin isimleri Kongre Divanı tarafından alfabetik sıraya göre siyah bir tahtaya yazılır.

MADDE: 23 — Parti Kongrelerinde kongreleri grup halinde terk etmek huzur ve sükûnu bozmak yasaktır. Bu nevi teşebbüste bulunanlar Kongre Divanınca Hakem Komisyonlarına sevk olunurlar.

MADDE: 24 — Aidatını ödememiş olanlar kongrelere delege olarak iştirak edemezler. Aidat kongrelerde ödenemez.

MADDE: 25 — Yalnız temsilci bulunan yerlerde Başkanlar bir üst kongrenin tabii delegesidir.

MADDE: 26 — İlçelerden, il kongrelerine gönderilecek delege sayısı ilçenin umumî nüfusuna nazaran her beş bin için bir adet olarak hesaplanır. İllerden Büyük Kongreye gönderilecek delege sayısı ise yine umumî nüfus itibarıyla her yirmi beş bin nüfus için birer delege hesap edilir. Küsurat bir fazla delege olarak hesap edilir. Ve her kongrede asil delegeler kadar yedeği de seçilir.

MADDE: 27 — Partili Milletvekilleri ve müessis üyeler Büyük Kongrenin tâbiî üyeleridir.

MADDE: 28 — Köy ve mahallelerden ilçe kongrelerine teşkilâtın üye sayısı ne olursa olsun siyenen iki delege seçilerek gönderilir. Partili Milletvekilleri ve müessis üyeler kendi bölgelerinin her kongresinin tabii üyeleridir.

MADDE: 29 — Partinin Meslek Grupları da, tıpkı köy ve mahalle kongreleri gibi, aralarında kongreler yaparak ilçe kongrelerine ikişer delege ile iştirak ederler.

MADDE: 30 — Partili Belediye Meclisi üyeleriyle Partili Genel Meclis üyeleri buldukları yerler kongrelerinin

tabii üyeleridir ve tıpkı diğer delegeler gibi kongrelerde oya iştirak ederler.

Bütün kongrelerde seçimler gizli oyla yapılır.

Kongrelerde alınan kararların bir hülâsası mümkün olan yerlerde iki gazete ile veya mahallî teamüle göre ilân edilir. Bir sureti de parti kurul veya klüp binası dış kapısına tâlik olunur.

V

İ D A R E K U R U L L A R I

MADDE: 31 — İdare Kurulları, köylerde ve mahallelerde dört üye, ayrıca kongrede seçilen bir Başkan dan ilçelerde sekiz üyeden ve ayrıca kongrece seçilen bir Başkan dan; illerde on üye ve ayrıca kongrece seçilen bir Başkan dan; teşekkül eder. Bu kurumlar vazife taksiminde bir ikinci Başkan, bir kâtip bir muhasip üye ve Parti prensiplerini yaymak ve parti neşriyatını idare etmek üzere bir teşkilâtçı üye seçerler.

MADDE: 32 — Bütün kongrelerde Kurul Başkanları ayrıca seçilir.

MADDE: 33 — İdare Kurulları en az haftada bir defa toplanırlar. Bundan başka Başkanın ve üyelerden her birinin teklifi üzerine İdare Kurulu toplantıları yapılabilir.

MADDE: 34 — İdare Kurullarının kararları çoğunlukla verilir. Azınlıkta kalan üyeler bu kararlara uymağa mecburdurlar.

MADDE: 35 — İdare Kurullarının esas vazifeleri:

a) Partinin prensiplerini her vesile ile yaymak.

- b) Üye sayısını arttırmak,
- c) Bütçelerini yapmak ve tatbik etmek,
- ç) Bütün seçimlerde Parti adaylarını kazandırmak için çalışmak,
- d) Yukarı derecelerden alacakları direktifleri tatbik etmektedir.

İdare Kurul üyeleri toplantılara muntazaman devam etmeğe mecburdurlar. Mazeretsiz olarak üst üste üç defa toplantıya gelmiyen üye istifa etmiş sayılır.

Parti Merkez İdare Kurulu:

MADDE: 36 — Parti Merkez İdare Kurulu Merkez Temsilciler Meclisinin daimî olarak Parti işlerini idare etmek üzere kendi aralarından seçtiği 8 kişilik bir kuruldur. Büyük Kongrenin doğrudan doğruya seçtiği Genel Başkanla bu kurul dokuz kişilik bir heyet halini alır.

MADDE: 37 — Parti Merkez İdare Kurulunun vazifeleri şunlardır:

Aralarında bir Genel Sekreter, bir muhasebeye, bir basına, bir de teşkilâta bakmak üzere üç üye seçerler. Genel sekreter, diğer üyeler hale ve zamana nazaran aralarında iş bölümü yaparlar. Genel sekreter Parti Büyük Kongresinin kararlarını sonuçlandırır. Partinin bütün muhaberatını ve çalışmalarını tanzim eder. Genel Sekreter Parti adına söz söylemek yetkisini haizdir.

MADDE: 38 — Merkez İdare Kurulunun Başkanı Genel Başkan bulunmadığı takdirde Genel sekreterdir.

Merkez İdare Kurulu aralarında iş bölümü yaparlar. En az haftada bir toplanarak Partiyi ilgilendiren kararlar alırlar.

Merkez İdare Kurulu Büyük Kongreye sunulacak

teklifleri hazırlar ve Büyük Kongreye sunar. Lüzum gördüğü yerlerde teşkilât yapar. Parti program ve tüzüğünün tatbiki için çalışır ve bütün yayım vasıtalarından istifade eder. Partinin genel bütçesini tanzim eder. İller bütçesini de tetkik ve tasdik eder.

Temsilciler Meclisi:

MADDE: 39 — Merkez Temsilciler Meclisi Partinin en büyük idare kurulu olup yirmi bir üyedir. Bu meclis her üç ayda bir Ankara'da veya daha önceden karar veerek tesbit ettiği bir ilde toplanır, Vazifeleri şunlardır:

a) Kendi adına parti işlerini daimî olarak yürütecek olan Merkez İdare Kuruluna Genel Başkan hariç sekiz üyeyi seçmek,

b) Her üç ayda bir toplanarak Merkez İdare Kurulunun hazırlayacağı rapor üzerinde fikir teati etmek,

c) Partinin umumî politikası üzerinde kararlara varmak,

d) Teşkilât hakkındaki görüşleri beraberce gözden geçirmek,

e) Gerekirse fahri başkanlık tevcih etmek.

Merkez Divanı:

MADDE: 40 — Merkez Divanı Partinin en büyük istişari kuruludur. Merkez Divan Üyeleri Büyük Kongre tarafından seçilir. Merkez Divan üyeleri evvelce Başbakanlık, Bakanlık, Milletvekilliği, Müsteşarlık, U. Müdür-lük, Valilik, Generallik, Elçilik, Profesörlük, Danıştay, Yargıtay, Sayıştay üyeliği yapmış veya serbest meslekte temayüz etmiş kimselerden seçilir. Sayıları 21 den çok ola-

maz. Bu divan, her altı ayda bir Parti Genel Merkezinde toplanır. Lüzumunda Genel Başkanın daveti üzerine de toplanabilir. Merkez İdare Kurulu bu toplantılara iştirak hakkını haizdir.

MADDE: 41 — İl divanı:

İl merkezlerinde her üç ayda bir ilçe başkanlarıyla Partili Belediye ve Genel Meclis Grubu Başkanları ve İl İdare Kurulları üyeleri birleşerek Partinin İl çevresindeki umumî vaziyetini mütalâa ederek bir rapor tanzimle Merkez Temsilciler Meclisine gönderirler. Bu kurula İl Divanı adı verilir. Başkan, İl Başkanıdır.

Genel Başkanlık:

MADDE: 42 — Büyük Kongrenin ilk toplantısında bir Genel Başkan seçilir. Genel Başkan Partinin bütün teşekküllerinin tabii başkanı ve mümessilidir. Lüzum görüldüğü zamanlarda Merkez İdare Kurulu çalışmalarına Başkanlık eder. Merkez divanının Başkanıdır.

MADDE: 43 — Genel Başkan lüzum gördüğü takdirde Genel Başkanlık vazife ve salâhiyetini muvakkaten Genel Sekretere tevdi edebilir.

MADDE: 44 — Genel Başkan mahkemelerde, devlet dairelerinde ve üçüncü şahıslara karşı partiyi temsil eder. Parti adına söz söylemek yetkisini haizdir.

* **MADDE: 45 —** Genel Başkanlık, istifa, ölüm veya vazifeye engel olan her hangi bir hastalık sebebiyle inhiâl ederse Genel Sekreter derhal Genel Başkan seçilmesi için Büyük Kongreyi toplantıya davet eder.

Büyük Kongre:

MADDE: 46 — Büyük Kongre her yıl Ekim ayı içinde

yapılır. Büyük Kongrenin toplantı mahallini Merkez İdare Kurulu tesbit eder. Çalışma tarzı tüzüğün kongreler hakkındaki umumî hükümlerine göre cereyan eder.

VI

MALİ HÜKÜMLER

MADDE: 47 — Partinin gelirleri :

a) Müessis üyelerin verecekleri ilk yıl için yüz, diğer yıllar için asgarî elli liralık aidat,

b) Her Partili üyenin Cemiyetler Kanununa göre sende yüz yirmi lirayı geçmemek üzere verecekleri asgarî bir lira aidat,

c) Kongrelerde bedelleri tayin edilecek kimlik kartı ve Parti rozetleri gelirleri,

d) Partiye yapılacak bağışlar,

e) Koşu, cirit, pehlivan güreşi, müsamere, piyango ve saire gibi işlerden artacak paralardır.

MADDE: 48 — Partinin paraları banka olan yerlerde bankalara tevdi edilir. Banka olmayan yerlerde İdare Kurulları müşterek mesuliyetleri altında Parti paralarını saklarlar.

MADDE: 49 — Parti paralarını, sarfını, hesaplarını ve parti bütçesi tatbikatını kontrol etmek üzere ilçe, il ve Genel Merkezde üçer kişilik birer Malî Mürakabe Komisyonu bulunur. Ve bunlar kongrelerde idare kurullarından ayrı olarak seçilir.

Bu kurullar vazife taksiminde aralarından bir Başkan seçerler.

MADDE: 50 — İlçe mürakabe komisyonu ile, il mürakaba komisyonu Genel Merkez mürakaba komisyonuna bağlı olup her türlü muhaberat bu esasa göre cereyan eder. Genel Merkez Mürakaba Komisyonu da raporlarını bağlı bulunduğu Genel Merkez İdare Kuruluna vererek nihaî kararı istihlal eder.

VII

PARTİ ÜYELERİNİN GENEL OLARAK RİAYET EDECEKLERİ ESAS HÜKÜMLER

MADDE: 51 — Her partili arkadaş gaye ve prensiplerimiz icabı ahlâk ve kanun hâkimiyetini her şeyden üstün tutmayı ve bunu her yerde, her zaman sözle, hareketle teyit etmeği kendisine millî, insanî, vicdanî bir vazife sayar. Üyeler birbirine karşı kardeşçe muamele ederler. Birbiri aleyhinde beyan ve neşriyatta bulunmaları millî ahlâka, terbiyemize aykırı telâkki edilir. Diğer parti mensuplarına karşı da iyi şekilde hareket etmeğe kendilerini mecbur sayarlar. Üyeler her kademede idare vazifesine getirdikleri arkadaşları desteklemeyi, işlerini kolaylaştırmayı, onlara gönüllü yardımcıları olmayı vazife bilirler. Siyasî mücadelelerin şiddetlendiği günlerde bilhassa birlik halinde bulunmayı, Parti içinde yıkıcı, ayırıcı işlerden sakınmayı siyasî seciye olarak kabul ederler. Köyde, şehirde bütün vatandaşlar arasında tam bir sevgi ve birlik havası yaratmak ve yaşatmak bu yolda örnek olmak üyelerin en başta gelen vazifelerindedir. Parti içinde ve parti toplantılarında Parti doktrini dahil her şey açık kalplilikle, bütün çıplaklığıyla konuşulabilir, münakaşa ve tenkit edilebilir. Ancak bunlar tatbikatta yürüyüş ve hareket birliğini bozmamalıdır. Herhangi bir nüfuz, tesir, menfaat vaadile üyelerin birbirlerine veya başkalarına Parti içinde veya dışında baskı yapmaları, bu maksatla toplan-

tilar tertip etmeleri ve tüziğe aykırı yollarla seçimlere ve oylara hile karıştırmaları, hiç bir zaman tecviz edilemez. Partinin kuruluş günü olan 19 Mayıs'ta bütün Partililer bir kardeşlik havası içinde şenlikler tertip ve yardıma muhtaç veya hasta olan üyeleri ziyaret suretiyle tesanütlerini bir defa daha teyit etmek suretiyle bu günü kıymetlendirirler.

Cezai Hükümler:

MADDE: 52 — Elli birinci maddedeki esaslara riayet etmeyen Partili, müdafaası alındıktan sonra vaziyetinin vehametine göre aşağıdaki cezalara çarptırılır:

- a) Yazı ile dikkati çekme,
- b) Açık ihtar,
- d) Partiden çıkarma,
- e) Muvakkat bir müddet Parti mesaisinden ayırma,

Bu cezaları Partili Hakem Komisyonları verir.

MADDE: 53 — Tüzüğün ceza hükümlerini tatbik için ilçelerde üç, illerde beş kişiden teşekkül edecek hakem komisyonları vardır. Bu komisyon üyelerini ilçelerde ilçe kongresi, illerde il kongresi seçer. Bu komisyonlar aralarından birini Başkan yaparak vazife görürler.

MADDE: 54 — Hakem Komisyonu kararlarına bir üst kademe Hakem Komisyonu nezdinde itiraz edilebilir.

MADDE: 55 — Çıkarma kararlarını veren Hakem Komisyonu bu kararını nihaî olarak o mahallin kongresine tasdik ettirir. Hakem Komisyonunun çıkarma kararı vermiş bulunduğu üye çıkarılma kararı ile bu kararı nihaî olarak tasdik edecek olan kongre kararına kadar Parti Kurullarında faal vazife alamaz.

MADDE: 56 — Büyük Kongre yedi kişiden mürekkep Merkez Hakem Komisyonunu seçer. İl İdare Kurulu üyeleriyle İl Malî Mürakabe ve Hakem Komisyonları üyeleri ve Milletvekilleri haklarında muamele yapılmak iktiza edince bu Hakem Komisyonlarına verilirler.

Parti Gazetelerinin ve Gazetecilerin Riayet Edecekleri Hususlar:

MADDE: 57 — Parti gazetelerinde doktrin, program ve metod münakaşaları bütün Parti üyeleri ve partili gazeteler için tamamıyla serbesttir. Ancak fiil ve hareket Parti disiplininin ve kongre kararlarının Merkez İdare Kurulu kararlarının aksine olmaz.

MADDE: 58 — Partinin malı olan gazete ve dergiler gerek idare bakımından ve gerek siyasi kontrol bakımından Parti Genel Merkez Kurulunun bu iş için ayracağı üyenin mürakabesine tâbidirler.

MADDE: 59 — Mahalli teşkilâtın malı olan gazeteler o bölge İdare Kurullarının kontrol ve direktiflerine tâbidirler.

VIII

A D A Y Y O K L A M A S I

MADDE: 60 — Muhtar, İhtiyar Heyeti Üyeliği, Belediye Genel Meclis, Millet Meclisi üyeliklerine seçilecekler ya kendileri adaylıklarını koyarlar, yahut da muhtelif kademelerdeki idare kurulları çevrelerinin temayülünü göz önünde tutarak aday tekliflerinde bulunurlar. Adaylığını koymak isteyenler müracaat evrakını makbuz mukabilinde kayıtlı oldukları Köy veya Mahalle Kurul Başkanlığına verirler.

MADDE: 61 — Kurullar seçim faaliyetinin kanunen başlayacağı tarihten bir ay önce köy ve mahallelerde Muhtar ve ihtiyar heyetleri için, ilçelerde ve illerde Belediye, Genel Meclis üyeliği adaylığı için faaliyete geçerler. Milletvekili adayı tesbiti için bu faaliyet Genel Merkezin tebliği ile başlar.

MADDE: 62 — Aday tesbiti için bir ilin bütün ilçelerinde İl İdare Kurulundan bir temsilcinin de iştirakiyle (Aday Seçim Meclisi) teşkil olunur. Bu meclis köy ve mahalle Kurul Başkanları ile İlçe İdare Kurulu Hakem ve Malî Mürakaba komisyonu üyeleri, varsa meslek gurupları başkanları bulunurlar. Ve yoklama o ilin bütün ilçelerinde aynı gün ve aynı saatte yapılmğa başlar.

MADDE: 63 — Bu meclis en yaşlısının başkanlığı altında ve seçilecek iki kâtibin iştirakiyle çalışır. Adayların evvelce il idare kurulları tarafından hazırlanmış hal tercümeleri yüksek sesle okunur. Adları bir siyah tahtaya yazılır. Üyeleri kaç isim yazmaları lâzım geldiği anlatılarak mühürlü oy pusulaları dağıtılır. Okuma, yazma bilmiyenler (Aday Seçim Meclisi) divanına baş vurarak diledikleri isimleri yazdırırlar ve oy pusulaları dolduruldukça divan tarafından hazırlanmış bir sepete atılır. Bu sırada meclisin çalıştığı oda hiç kimse tarafından terk edilemez.

MADDE: 64 — Oylama bittikten sonra divan tarafından tasnif yapılır ve netice bir zabıtla tesbit edilmekle beraber adayların aldığı oy miktarı siyah tahtadaki isimlerin hizasına kaydedilir. Oy vermeğe iştirak edenlerin sayısının yarısından en az bir oy fazla almış olanlar aday ilân edilir. Bunlar yeter sayıda olmazsa diğer az oy almış olanlar arasında tekrar oya müracaat edilir ve bu suretle en fazla oy almışlardan oy sırası ile eksik tamamlanır.

MADDE: 65 — Tutulacak zabıt üç nüsha olarak tanzim, biri ilçede muhafaza edilir, diğer ikisi Seçim Mec-

lis Divanı üyeleriyle İlçe Kurul Başkanları tarafından hemen ertesi gün il merkezine götürülerek İl İdare Kurulu ile yapılan müşterek bir toplantıda bütün ilçelerden gelmiş olan namzetlerin aldıkları oylar tevhit ve ilin çıkaracağı Milletvekili sayısı kadar sırayla en fazla oy almış adayların isimleri ve aldıkları oylara ait zabıtla seçim heyetlerinin ilçelerde tanzim ettikleri zabıtlarla birlikte derhal Genel Merkeze gönderilir.

MADDE: 66 — Seçim Meclisinde adayların isimleri siyah tahtaya yazılırken varsa o vilâyetin Partili Milletvekilleri de aday olarak en üste yazılır.

MADDE: 67 — Genel Merkezin tasvibiyle illerin, müstakilleri listelerine almaları mümkündür.

MADDE: 68 — Sekizden fazla milletvekili çıkaran İllerde Genel Merkez, teşkilâta aday tavsiyesinde bulunabilir.

MADDE: 69 — Milletvekili seçimlerinde Genel Merkez gerekirse tüzük hükümlerine uygun ve her türlü tereddüdü önliyecek şekilde ayrı bir talimatı hazırlar.

IX

PARTİ MESLEK GRUPLARI

MADDE: 70 — Aynı mesleklerden bulunan veya yakın mesleklerden olan Partililer aralarında Parti Meslek Grupları adıyla teşekküller vücuda getirebilirler. Bu meslek grupları kendi aralarında tıpkı köy ve mahalle kurulları gibi kongreler akdiyle buldukları mahallelerin ilçe kongrelerine aralarından seçecekleri iki delegeyle iştirâk ederler. Bu gruplar; çiftçi, işçi, esnaf, serbest meslek eski muharip ve emekliler gruplarıdır.

X

KÖY ve MAHALLE PARTİ KULÜPLERİ

MADDE: 71 — Bir köy ve mahallede veya bir kaç mahalle bir araya gelerek Partililer aralarında Parti Kulüpleri kurabilirler. Memleketin tahsil dışı kalan vatandaşlarının kültürlerine hizmet etmeği hedef tutan Partimiz bu Parti Kulüplerinin işleyiş tarzını ayrıca bir talimatname ile tanzim edecektir. Bu kulüpler, İllerin izni ile açılır, açılış yerleri merkeze bildirilir.

XI

PARTİ MİLLETVEKİLLERİNİN DİKKAT EDECEĞİ HUSUSLAR

MADDE: 72 — Partili Milletvekilleri Büyük Millet Meclisinde bir gurup teşkil ederler. Aralarında bir gurup başkan ve lâzım olduğu kadar idare kurulu üyeleri seçerler. Parti Meclis Gurupları çalışma tarzlarını kendi tüzüklerine göre tanzim ederler.

Umumi heyetleri tarafından yapıp Merkez Temsilciler Meclisince tasdik edilecek talimata uygun hareket ederler.

MADDE: 73 — Partili Milletvekilleri bütün söz ve hareketlerinde Parti tüzüğüne ve programındaki prensiplere titizlikle riayet etmeğe mecburdurlar.

MADDE: 74 — Mahallî Parti Meclis Grupları :

Mahallî Parti Meclis Gurupları, o mahallin Partili Belediye Meclis ve Genel Meclis Üyeleriyle İdare Kurullarından teşekkül eder. Mahallî Parti Gurupları, o yeri alâ kadar eden bütün işlerde yetkili kararlar alırlar.

TAMAMLAYICI MADDELER

MADDE: 75 — Parti kuruluşundan itibaren geçecek ilk yirmi beş sene zarfında verilecek fesih kararlarında, Büyük Kongrenin fiili nisabının üçte iki çoğunluğu ile beraber müessis üyelerden hayatta bulunanların üçte ikisinin kabulü şarttır. Bu tarihten sonra fesih kararı Büyük Kongre nisabının üçte iki ekseriyet kararıyla alınır. Fesih halinde Partinin her nevi nukut ve emvali Kızılay Türk Hava ve Çocuk Esirgeme Kurullarına mütesaviyen verilir. Parti tüzüğünün tadili büyük kongrenin üçte iki çoğunluğu ile yapılır.

MADDE: 76 — Muvakkat maddeler:

a) Partinin ilk müessisler toplantısında, müessisler bir Genel Başkan ve büyük kongre toplanıncaya kadar vazife görmek üzere aralarında başkanla beraber yirmi bir kişi olmak üzere yirmi kişilik bir Temsilciler Meclisi seçerler. Ayrıca sayıları yirmi biri geçmemek üzere Merkez Divanı ile yedi üyeli bir Hakem Komisyonu ve üç üyelik Malî Mürakaba Komisyonunu seçerler.

b) Bütün Partililer ve kurullar Büyük Kongreye kadar bu tüzük hükümlerine uyarlar.

c) Merkez İdare Kurulu, Türkiye Köylü Partisi resmen faaliyete başlamasından itibaren ilk gelecek Ekim ayında Büyük Kongreyi toplantıya çağıracaktır.

ç) Parti merkezi Ankara, Demirtepe, Sümer sokak No. 21 dir.

26 - 28 Ekim tarihinde toplanan 1. Büyük kongre tarafından bu tüzük ile Gaye, Prensipler ve Program aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE KÖYLÜ PARTİSİ MÜESSİS ÜYELERİ

A

Anık, Remzi Oğuz — Profesör, Seyhan Mebusu - Maltepe, Onur sokak 13 - Ankara
 Afşar, Sabahat — Çiftçi - Adana caddesi No. 143 - Ceyhan
 Afşar, Galip — Çiftçi - Adana caddesi No. 143 - Ceyhan
 Afşar, Mustafa — Mteahhit - Fatih, Değnekçi so. 14 - İstanbul
 Akal, Necati — Maltepe, G. M. Kemal Bl. 30 - Ankara
 Akman, Cevdet — Tüccar - Türlübaş Mah. - Ceyhan
 Aksel, T. Muammer — Beyoğlu, Arslan so. 13 - İstanbul
 Alioğlu, Habib — Tüccar - Mecidiyeköyü, Ortaklar cad. 2 - İstanbul
 Altımermer, Kâzım — Demirtepe, Fevziçakmak so. 34 - Ankara
 Altınar, Avni — Muharrir - Cağaloğlu, Başmurakıp so. Tan Ap. - İstanbul
 Altıparmak, Mehmet — Çiftçi - Topraklı köyü - Adana
 Altıparmak, Şevket — Çiftçi - Topraklı köyü - Adana
 Arar, Kâzım — Çankırı Mebusu - Bahçelievler so. 44, No. 10 - Ankara
 Arıner, Tahsin — Kızıtoprak, Kördere so. 16 - İstanbul
 Arıkan, Kerim — Çiftçi - Ceyhan
 Arpacı, Fuat — M. T. A. Enstitüsü - Ankara
 Arsoy, Turgut — Eczacı - İstanbul Eczahanesi - Adana
 Ata, Tahir — Tüccar - Aksaray (Niğde).
 Atıl, Fethi — Cumhuriyet Fabrikası - Adana
 Atakurt, Kemal — Çankırı Mebusu -
 Atılğan, Zahit — Çiftçi - Kanakoğlu Mah. - Ceyhan
 Aydın, Mustafa — Avukat - Fatih, Kızıtaşı, C. Dolap so. 6 - İstanbul

B

Ayyıldız, Hakkı — Feneryolu, G. Muhtar so. 42 - İstanbul
 Aytemür, Kemal — Çiftçi - Kaltaki mah. - Ceyhan
 Bakırlı, Kâzım — Çiftçi - B. Kırım Mah. - Ceyhan
 Balkan, Hasan — Tüccar - Çarşıcı - Gelibolu
 Baltacıgil, Faik — Avukat - Küçük Langa cd. Koçibey so. 35 - İstanbul
 Barıman, Nizamettin — Hanımeli so. 22 - I - Ankara
 Batu, Rahime — Sultanahmet, Yerebatan cad. Park hast. - İstanbul
 Baş, Haydar — Çiftçi — Üvezpınar köyü - Yalova
 Bayaslan, Hilmi — Çiftçi - Türkocağı Mah. - Adana

Baykoç, Ömer — Denizciler cad. 39 - Ankara
Baysal, Mevlüt — Ziraatçı - Samatya - İstanbul
Beyaz, Veli Bulut — Keresteci - Reşatbey mah. - Adana
Bozkurt, Osman — Türübaş mah. - Ceyhan.
Bozkurt, Veli Kemal — Ali Çetinkaya cad. 40 - Antalya
Bükey, Cemalettin — E. General - Çemberlitaş, Yeniçeriler
cad. 45 - İstanbul

C

Candan, Hüseyin — Tüccar - Postahane karşısı - Adana
Cerit, Hasan — Avukat - Adana
Cihanbeyli, Reşit — Çiftçi - Urfa
Cirit, Necat — Doktor - Türübaş mah. - Ceyhan
Cora, İdris — Adacık köyü - Vakıfkebir

Ç

Çakar, Recep — Beşiktaş, Valde çeşmesi, Aktarlar sokak. -
İstanbul
Çavuş, Sadık — Şair - Sugediği mah. So. 226, No. 12 - Adana
Çelik, Memduh — Çiftçi - Sucuzade so. 50, No. 17 - Adana
Çetinkaya, Tahsin — Çiftçi - Atatürk cad. - Yalova
Çiftçi, Şükrü — Ömerağa mah. 8 - İzmir.
Çingtaş, Ahmet — Çiftçi - B. Kırım Mah. - Ceyhan
Çöktü, Niyazi — Çiftçi - Ocak Mah. So. 87, No. 10 - Adana
Çavuşoğlu, Nuri — Sokak 1401, No. 1 - İzmir

D

Dağlar, Yalçın — Alanyalı geçidi No. 304 - İzmir
Dandinoğlu, Harun — Çiftçi - Ceyhan
Demiray, Tahsin — Matbaacı, muharrir; nâşir - Rumelihisar -
İstanbul
Demirel, Hâmit — Çiftçi - Silifke cad. - Mersin
Demirkıran, Selâhaddin — Muharrir - Cağaloğlu, Yeşilay ap. -
İstanbul
Direk, Zeki — Avukat - Adana
Doğan, Sabri — Çiftçi - Türübaş mah. - Ceyhan
Doğan, Vehbi — Y. Mühendis - Meşrutiyet cad. 30 - Ankara
Duruman, Feyzi — Beşiktaş, Akmazçeşme so. 5 - 13 - İstanbul

E

Efe, Cahit — So. 1383, No. 17 - İzmir
Eken, Sait — Çiftçi - Altemur mah. No. 1 - Ceyhan
Eker, İ. Hakkı — Çiftçi - Adana
Eker, Musa — Çiftçi - Sarıyakup mah. So. 99, No. 225 -
Adana

Eker, Yusuf Ziya — Seyhan Mebusu - Ziya Gökalp cad. Fe-
rah Ap. - Ankara
Emiroğlu, Hasip — Kadıköy, Bahariye cad. No. 92 — İstanbul
Eren, Fehmi — Müteahhit — Teşvikiye, Şakayık cad. No. 11 -
İstanbul

Ersöz, Taceddin — Tüccar - Taşçılar cad. 16 - Gelibolu
Erdener, Ö. İskender — E. General - Göztepe, Sümer so. 6 -
Kadıköy

Erkan, Hâmit — Cağaloğlu, Biçki Yurdu So. 9 - İstanbul
Ersü, Hüsnü — E. General - Y. Kâmil Paşa so. 4, Moda -
İstanbul

Esemenli, Hamdiye — Etlik cad. 34 - Ankara
Esemenli, İ. Behiç — Etlik cad 34 — Ankara
Esemenli, Yurdakul — Etlik cad. 185 - Ankara

G

Genç, Celâl — Çiftçi - Adana
Genç, Mustafa — Çiftçi - Sugediği mah. - Adana
Genç, Sabri — Tüccar — Adana
Genç, Osman — Çiftçi - Adana
Genç, Yahya — Çiftçi - Adana
Genç, Ramazan — Çiftçi - Adana
Gençay, Kadri — Tüccar - Mercan, Tacirhane so. 10/3 -
İstanbul
Gerboğa, Turgut — Tüccar - Akçamescit So. 93, No. 958 -
Adana

Gök, Hidayet — Hamidiye mah. So. 137, No. 2 - Mersin
Gökçek, Şehbal — Sanayi cad. Demir Ap. D. 1 - Ankara
Gökçek, Yaşar — Sanayi cad. Demir Ap. D. 1 - Ankara
Gökhan, Kadri — Serçe so. Birlik Ap. 5 - Ankara
Gökpinar, Ali-Hadi — Muhasip - Yarbaşı karakolu yanı -
Adana

Göksoy, Kâzım — Çiftçi - B. Kırım mah. - Ceyhan
Gücüm, M. Muhtar — Çiftçi - Adana
Güng, Asım — Y. Mühendis - Refik Saydam cad. Ankara
sokak 37/4 - İstanbul

Günçan, Selâhaddin — Avukat - Kadıköy, Söğütlü çeşme 5/1 -
İstanbul

Günister, Ahmet — Tüccar - Çarşıcı - Biga
Gürler, Osman Nuri — E. General - Fatih, Hırkaşerif, U-
ğurlu Ap. - İstanbul

Gürkan, Orhan — Fabrikalar cad. 61 - Mersin
Gülerman, Y. Nadi — Rüstempaşa mah. 25 - Yalova
Güzelsoy, M. Emin — Çiftçi - Adana

H

Havur, Enver — Çiftçi - Mahmudiye mah. So. 52 - Mersin
Humaracıbaşı, Selâhattin — Tüccar - Teşvikiye cad. Belveder Ap. - İstanbul

I

İlbay, Asaf — Y. Mühendis - Halâskâr Gazi cad. 5 - İstanbul
İlbay, Nahit — Avukat - Niğantaş, Şafak so. Filiz Ap. - İstanbul
İlter, İlhami — Taksim, Lamartin cad. Ardemis Ap. 41 - İstanbul
İlter, Hikmet — Mühürdar cad. 119/1, Kadıköy - İstanbul
İnan, Süreyya — Taksim, Abdülhak Hâmit cad. 56 - İstanbul
İnve, Memduh — Tüccar - Borsa çıkmazı No. 72 - Adana
İsfendiyar, Refik — Tüccar - Sirkeci, Kayseri Han 30 - İstanbul
İzgi, Hayri — Tüccar - Tepebağ So. 39 - Adana

I

İşık, Yusuf Ziya — Çiftçi - B. Kırım mah. - Ceyhan
İşınok, Fahrettin — Sinemacı - Yalova

K

Kantemir, Cemil — E. General - Aydınlık evler No. 25 - Ankara
Kapılı, Şevket — Çiftçi - Tepebağ mah. So. 25 No. 94 - Adana
Kapılı, Mehmet — Çiftçi - Adana
Karataş, Mehmet — Çiftçi - Cemalpaşa mah. - Adana
Kayılı, Halim Sait — Avukat - Türbe So. 19 - Eskişehir
Kefeli, Nihat — Beşiktaş, Yıldız cad. 33-3 - İstanbul
Kipman, Ahmet — Beyoğlu, Asmalımescit, Şehbender So. - İstanbul
Kılıç, Bekir — Çiftçi - Adana
Kirelli, Hilmi — Göztepe, Yeşilbahar So. 9 - İstanbul
Kısacık, Hüseyin — Çiftçi - Adana
Kısacık, Mustafa — Çiftçi - Saracoğlu mah. So. 6 No. 88 - Adana
Kobaner, Mahmut — Çiftçi - Aytemur mah. - Ceyhan
Koca, Atif - Çiftçi - Adana
Koca, İsmet - Çiftçi - Adana
Koca, Ö. Lütfi - Çiftçi - Adana
Koçak, Ahmet — Tüccar - Aksaray, M. Kemal Cad. Tunah ap. - İstanbul
Koray, Tevfik — Mebusevleri Cad. No. 3 - Ankara
Kut, Aziz — Tüccar - Yalova

L

Laçın, Avni — Mesudiye Mah. So. 50 No. 41 - Mersin

M

Menemencioglu, Ethem — Ord. Prof. - Etlik, Kuyu yazısı No. 220 - Ankara
Mülayim, Ömer — Çiftçi - B. Kırım Mah. - Ceyhan

O

Ogan, Cemal — Çiftçi - Çiftlik Köy - Yalova
Oğuzbaş, Ahmet — Nusretiye Mah. So. 55 N. 18 - Mersin
Oktar, Behçet — Bahçelievler Cad. I. No. 6 - 20 - Ankara
Oktay, Nazmi — K. Kadıköy, Sakız So. 6 - İstanbul
Ovacık, İsmail — Kışla civarı So. 187. No. 1 - Mersin

Ö

Öktem, Ali — Çiftçi - Aytemur Mah. Ceyhan
Önal, İhsan — Operatör - Postahane karşısı No. 44 Adana
Öngelen, Cahit — Mali Müşavir - Laleli, Yeşil Tulumba No. 17 - İstanbul

Özcan, Remzi — Çiftçi - Adana
Özdilek, Cevdet — Eczacı - Eski Tabakhane So. 94 No. 6 - Adana
Özer, Ömer — Diş Tabibi - Hepkebirler Mah. Saylav So. - Kastamonu
Özgiray, Kemal — Çiftçi - Cemalpaşa Mah. Navyon So. 2 - Adana

Özdemir, Salih — Çiftçi - Dersim Çiftliği - Muş
Öziş, Kemal — Tüccar - Beyçeşlebi Mah. No. 66 Kastamonu
Özdemiroğlu Mehmet — Çiftçi - Adana
Özler, Ziya — Teşvikiye Kalıpcı So. 144 - İstanbul
Özürk, Bekir — Çiftçi - Adana
Özürk, Hayri — Fabrikatör - Adana Cad. - Ceyhan
Özürk, Kemal — Çiftçi - Türübağ Mah. - Ceyhan
Özünel, Fahri — Çiftçi - Misis Bucağı - Adana
Özürk, Ali — Yeniköy - Ceyhan
Özürk, Ahmet — Çiftçi - İsal köyü - Ceyhan

P

Pamukçu, Fehmi — Çiftçi - Yenicami Civarı So. 2 No. 31 - Adana

S

Sagay, A. Rıza — Tüccar - Kiremithane Mah. 12 - Mersin

Samyeli, İclal — Şişli, Küçükbahçe So. Bekir Yılmaz Ap. -
İstanbul
Sarp, Selim — Tüccar - Abidinpaşa Cad. 139 - Adana
Segmen, Ahmet — Çiftçi - Cemalpaşa Mah. Valiyolu So.
Adana
Sevim, Ahmet — Çiftçi - Mersin
Soydaner, C. Azmi — Matbacı - Nişantaşı, Kuyulu So. Refah
Ap. - İstanbul

Ş

Şaşkın, Ahmet — Çiftçi - Reşatbey Mah. So. 244, No. 27 -
Adana

T

Tantaş, Mithat — Avukat - Kadıköy, Fırıldak So. 23-3 -
İstanbul

Tarhan, Mahmut — Çiftçi - Ceyhan
Taşkent, Hikmet — Çengelköy, CATALTEPE YOKUŞU, 12 - İstanbul
Tecer, Besim — E. Müfettiş - Atatürk bl. 160 - İstanbul
Tekerek, Kâmil — Avukat - Kuruköprü Mah. So. 32 No. 59 -
Adana

Tekin, Cezmi — Etlik, sondurak No. 17 - Ankara
Terzioğlu, Yunus — Saat Kulesi Meydanı - 16 - Çanakkale
Terliksiz, Kâzım — Mali Müşavir - Adana
Tokuz, Orhan — Eczacı - Kilis
Topaloğlu, Veli — Çiftçi - Pazarlar cad. 32 - Adana
Tuksavul, A. Nevruz — Avukat - Kadıköy, Fırıldak So. 23-3
İstanbul
Türk, Cezmi — Seyhan Mebusu - Aydınlikevler No. 36 -
Ankara
Tüzün, O. Demir — İl Daimî Encümen Âzası - Niğde

U

Uluc, Osman — Çiftçi - Adana
Uzel, Reşit — Çiftçi - Burhanlı köyü - Ceyhan

Ü

Ünal, H. Mehmet — Çiftçi - Adana
Ünal, Ali — Çiftçi - Mesudiye Mah. So. 54, No. 66 - Mersin
Ünalı, Mehmet — Tüccar - Çınarlı Mah. So. 123, No. 75
Adana
Ünsal, Muzaffer — Çiftçi - Taşhan, P. K. 128 - Mersin
Ürgenç, Kemal — Çiftçi - İnönü Cad. No. 90 - Adana
Üstok, Mediha — B. Kırım Mah. 292 - Ceyhan
Üstok, Kemal — Çiftçi - Teşvikiye Mah. 214 - Ceyhan

Uzel, Kemal — E. General - Beşiktaş, Şair Nedim Cad. 84 -
İstanbul

Y

Yakar, Necati — E. Yarbay - Kadıköy, Nazifbey So. No. 21 -
İstanbul
Yalçın, Hilmi — Doktor - Abidinpaşa Cad. 102 - Adana
Yalçinkaya, Ekrem — Cevdetpaşa Mah. Havan tabya, No. 44 -
Çanakkale
Yeteroğlu, Neşet — Nişantaş, H. Eminefendi So. Acar Ap. -
İstanbul
YAZIR, Aliye — Fatih: İskenderpaşa, Aile So. No. 8 - İstanbul
YAZIR, Muhtar — Tüccar - Fatih, İskenderpaşa, aile So. 8 -
İstanbul

Yıldırım, Hüseyin — Çiftçi - Adana
Yılmaz, Sabri — Gazeteci - Kastamonu
Yügrük, Tevfik — Çiftçi - Uray Cad. 31 - Mersin

Z

Zener, Hadi — Mühendis - Kadıköy, Çiftçehavuzlar 4 - İstanbul
Zeren, Zühtü — İtfaiyeci — G. Kemal Mah. Uzun So. 3 - Biga

TÜSTAV

Kuruluş Beyannamesi ve Faydalı Notlar

TÜRKİYE KÖYLÜ PARTİSİNİN KURULUŞ BEYANNAMESİ

Büyük Türk Milletine :

Türkiye Köylü Partisi bugün 19/Mayıs/1952 Pazartesi günü millî vazife ve hizmet yoluna girmiş bulunuyor.

Türkiye Köylü Partisi, bir sınıf savaşı yapmak ve bundan zümre menfaatleri elde etmek gayesiyle kurulmuş siyasi bir birlik değildir. Onun biricik gayesi, Türk milletinin hürriyet ve eşitlik içinde birliğini sağlamaktır. İşte bu gayesi dolayısıyla Türkiye Köylü Partisi, Türk milletinin partisidir. Türk içtimaî bünyesinin temelini teşkil eden köy ve köylü, hiç şüphesiz bütün sosyal meselelerimizin düğüm noktasıdır. Partimizin adı da bunu ifade etmektedir.

Genç Osman'dan Selim III. den, Mahmud-u Adli-den Gülhane Hattihümayunu'ndan, Birinci ve ikinci Meşrutiyeti hazırlayanlardan tâ Cumhuriyeti kuranlara kadar, bu memleketin iyi niyet sahibi aydın adamları kalkınmağa, yeniliğe, ileriye doğru hamleler yaptılar. Türk Devletini yenileştirmek ve Türk milletini yükseltmek için Türk çocukları canlarını verdiler. Bütün bu gayretlere rağmen alınmış veya varılmış olan netice bugün gözlerimizin önündedir. Bu küçülmüş vatan manzarası bir çok bakımdan, bilhasna köylerimiz bakımından, iç sızlatıcıdır. Bununla beraber yüz, yüzelli yıldır milletimizin temeli olan köylünün maruz kaldığı sürekli ihmal düşünülür, öte yandan İstiklâl Savaşı gibi büyük zaferler ve insanlık önünde verdiği parlak imtihanlar da göz önüne getirilirse, büyük kütleimizin yanlış

bir plân ve programa kurban edilegelmiş olduğu kolayca anlaşılır.

Milletimizi biran evvel kalkındırabilmek için büyük köylü kitlesini ön plâna alan yolu tutmak zarureti vardır. Bu kanaat Partimizin programına baştan başa hâkim olmuştur. Partinin bugün toplanan müteşebbisler heyeti tarafından vücade getirilen bu programı, bugünden başlayarak, bütün düşünen vatandaşların, aydınların fikir yardımlarıyla Türkiye'nin umumî kalkınma programı değerini alarak Ekim ayında toplanacak olan birinci Büyük Kongremize sunulacaktır.

Siyasî sahada başlayan faaliyetimize gelince: Partimiz demokratik ve hayırlı bir mürakabe vazifesini başarmak azmindedir. Milletimizin el ve gönül birliği ile kalkınması gibi bir gayeye bağlandığı içindir ki, kinden, nefretten hırstan uzak kalmağı kendisine düstur bilmekte, sevgi ve şurlu hareket noktası olarak almaktadır. Bu partiyi kuranlar ve onu benimseyenler kin ve hırstan ne kadar kaçınıyorlarsa, prensipler üstünde herhangi bir fedakârlıktan da o kadar tiksiniyorlar.

Bu partiyi yalnız seçim mekanizması gibi lelakki edenler aldanırlar. Bu parti bir fikir partisi olarak yaşamak azmindedir. Bu memlekette, partizan tipini ve onun memleket birliğine vurduğu darbenin neticelerini ortadan kaldırmak zorundayız.

Türkiye Köylü Partisi büyük köylü kitlesinin de söz sahibi olmasına çalışan bir mekanizma olarak milletimizin emrine giriyor ve Allahın inayetine, milletimizin sağ duyusuna güvenerek çalışmağa başlıyor.

TÜRKİYE KÖYLÜ PARTİSİ

MÜTEŞEBBİS İDARE KURULLARIYLA AÇIK HAVA VE KAPALI YER TOPLANTILARI HAKKINDA AŞAĞIDAKİ MALÜMATIN VERİLMESİ FAYDALI GÖRÜLMÜŞTÜR

I.

• TEŞEBBÜS KURULLARININ TEŞKİLİ

1) İl müteşebbis İdare Kurulları :

Vilâyet merkezlerinde Türkiye Köylü Partisinin İl İdare Kurulunu açmak isteyenler (7 - 9 - 11) birleşerek bir tel veya mektupla Parti Genel Başkanlığına müracaat eder ve kurmak isteyenlerin ad, soyadı ile işlerini belirterek açma selâhiyeti isterler.

Örnek: (1).

YETKİ İSTEME ÖRNEĞİ

Türkiye Köylü Partisi Genel Başkanlığına

Ankara

Bizler Ahmet Alptekin, Cemal Bulgurcu (X) vilâyetinde Türkiye Köylü Partisinin İl İdare Kurulunu açmak istiyoruz. Gereken selâhiyetin verilmesini rica ederiz.

Adres

Bunun üzerine Merkez İadre Kurulu gereken tetkikati yaparak karara varır ve Genel Başkan selâhiyet verilecekse müracaat edenlerin adresine keyfiyeti bildirir.

Bu yetkiyi alan şahıslar (Örnek: III) de gösterilen cetveli tanzim ederek ve aldıkları yetki kâğıdını da buna ekleyerek vilâyet makamına müracaat ederler. Müracaat dilekçesi aşağıdaki şekilde yazılır.

(Örnek: II).

VİLÂYET MAKAMINA

İlişik cetvelde adı, soyadı, iş adresleri ile imzaları bulunan şahıslar Türkiye Köylü Partisinin (X) vilâyeti İdare Kurulunu teşkil etmişlerdir. Bu hususta Türkiye Köylü Partisi Genel Başkanlığından alınan selâhiyet kâğıdı ilişiktir. Yapılan vazife taksiminde Başkanlığa.... İkinci Başkanlığa.... Muhasip üyeliğe.... Sekreterliğe.... seçilmişlerdir. Parti çalışma yeri olarak mahalle sokağındaki bina tutulmaktadır. Gereğine müsaadelerini arz ve istida ederim.

Türkiye Köylü Partisi
Vilâyeti İdare Kurulu Başkanı

HÜKÜMETE VERİLECEK CETVEL:

Örnek: (III).

Adı	Soyadı	Doğumu	Memleketi	İş veya ev Adresi	Partideki Vazifesi	İmza

Başkan
İmza

Bu evrak hükümete zimmet veya makbuz mukabili teslim edilir ve o vilâyette Türkiye Köylü Partisi İl İdare Kurulu resmen teşekkül etmiş bulunur.

2) İlçe müteşebbis İdare Kurulları:

İl Merkezi teşekkül etmiş olan vilâyetlerde kurulmak isteyen ilçeler, aynı şekilde Partinin vilâyet İdare Kuruluna müracaat ederek selâhiyet alırlar ve bu selâhiyet ile yukarıdaki örneklere uyarak evrakı tamamlar ve Kaymakamlığa vererek kuruluşlarını tamamlarlar. İllerde ve İlçelerde 3 numaralı cetveldен beşer nusha yapılmalı ve dördü hükümete verilmelidir.

3) Köy ve mahalle İdare Kurulları :

Köy ve Mahalle İdare Kurullarını ilçe İdare Kurulları teşkil eder ve muamelesini yaparlar. Bu kurullar için İlçeler örnek 3 de gösterilen cetvellere Başkan dahil 5 isim yazıp imzalatırlar ve altını İlçe mühriyle mühürleyerek o hafta içinde kurulmuş olan Köy ve Mahalle kurullarını toptan veya günlük teker teker bir tahriratla ve zimmet mukabili hükümete verirler.

II.

AÇIK HAVA TOPLANTILARI

Siyasî açık hava toplantıları tertip etmek için hükümete en az 48 saat evvel müracaat yapılmış olmalıdır. Vilâyet merkezlerinde yapılacak bu nevi toplantılar için vilâyete, İlçelerde Kaymakamlara, Nahiye ve Köyler için keza kaymakamlıklara müracaat edilir.

İdare Kurulları açık hava toplantısı yapmak kararına varınca, İdare Kurulu üyelerinden veya dışardaki parti mensuplarından iki üyenin imzasıyla mahallî hükümete müracaat edilir.

Örnek: (IV.)

MAKAMINA

Partimiz tarafında Cumhuriyet alanında 14 - 12 - 1952 günü saat 13 den 16 ya kadar devam etmek üzere bir açık hava toplantısı tertip edilmiştir. Konuşma mevzuları (Demokrasi ve Partiler) dir. Açık hava toplantısını Ahmet Dağ, Hüseyin Ak, Rahmi Orhon idare edeceklerdir. Bilginize arz ederim.

Tertip Heyeti

Açık adres ve imza

Açık adres ve imza

16 Krş. Pul.

Bu örnekteki isimler, tarih ve konuşma mevzuları bir nümine olarak verilmiş olup, her mahalle ve açık hava toplantısının mahiyetine ve hedefine göre değişebilir. Bu evrak zimmetle ve toplantıdan en az 48 saat evvel hükümete bildirilmiş olmalıdır. Toplantı yerine lüzumu kadar hoparlör koymak serbesttir. Ancak başlama ve bitme saatleri hükümete bildirilen şekilde cereyan ettirilmelidir.

III.

KAPALI YER TOPLANTILARI

Seçim, propaganda müddetleri dışında parti binaları haricinde yapılacak kapalı yer siyasî toplantılarında gine en az 48 saat evvel hükümete yazı ile bilgi vermek lazımdır. Ayrıca müsaadeye lüzum kalmadan bina önüne lüzumu kadar hoparlör konulabilir.

IV.

SEÇİM, PROPAGANDASI ZAMANINDA YAPILACAK AÇIK VEYA KAPALI TOPLANTILAR

Propaganda maksadiyle yapılacak bu şekil açık hava toplantıları, seçim kanunu hükümlerine tabidir. İlçe seçim kurulları bunların gün ve saatlerini Belediyelerde ayrıca yapılacağı mahalleleri evvelden tayin, tesbit ve ilân ederler. Siyasi partiler bu şekilde toplu olarak sözlü propaganda için seçim ilçe kurullarına müracaatla sıra, gün ve saatlerini alırlar.

Kapalı yer toplantılarına ancak Milletvekilleriyle Partilerinin belgesini taşıyan ve sayısı beşten fazla olmayan temsilcilerle o seçim çevresi seçmenleri, adaylar veya vekilleri katılabilirler. Kapalı yer toplantı müsaadesi için toplantıdan az evvel üç kişilik bir tertip heyeti yazılı olarak mahallelerde (en yakın zabıta âmirine) köylerde (korucu, bulunmadığı takdirde muhtara) müracaat ederler.

TÜRKİYE KÖYLÜ PARTİSİ

İstanbul İl Merkezi

Ankara Caddesi No. 36

Telefon : 26268

İSTANBUL

TÜSTAV

TÜRKİYE KÖYLÜ PARTİSİ

Genel Merkezi

Selânik Caddesi No. 44

Yenişehir - ANKARA

Telefon : 25453

Telg. : Köypar